

Kirkonkylän koulupiiri

Kirkonkylä eli Variksela

Vuonna 1925 syntynyt Unto Loponen on Simo Loposen poika Varikselasta. Syksy 1939 vei hänet perheensä mukana Jokioisiin, josta keväällä 1948 Pieksämäelle. Seuraavana keväänä tuli muutto Mikkelin maalaiskunnan Hirolaan. ”Täällä sitä onkin sitten Savonmaata puolustettu, kylvetty ja kynnetty”, tuumii Unto entisiä kirkonkylän seutuja muistellessaan.

Talvisodan alla jättämämme koulurakennus valmistui tuhoutuneen tilalle 1925. Johtajaopettajana toimi Auvo Kivilaakso kumppaninaan opettaja Aune Kivilaakso. Alakoulun opettajina olivat Rauha Lampu ja Lyyli Home, joka kreikkalaiskatolisen opetti uskontoa kaikkien luokkien kreikkalaiskatolisille oppilaille. Ennen Aseman koulun valmistumista kävivät Maanselän ja aseman seudun oppilaat Kirkonkylän koulussa jolloin sen oppilasmäärä oli varsin suuri ja opettajiakin 2–3 enemmän.

Kivilaaksot tulivat 1934, kun J. P. ja Maria Kokko jäivät eläkkeelle. Hakeuksia oli ollut runsaasti, 60. Eräänä vaatimuksena oli ollut, että näin keskeisellä paikalla olevan koulun johtajan tulee olla musiikkimies ympäristön harrastuksiakin tyydyttämään. Muualtakin tulleet opettajat ja muut virkamiehet viihtyivät yleensä Raudussa pitkään, monet koko ikänsä.

Kaapro vesitynnyreineen.

Jäsken Anna, Katarina, Pentti, Aino ja Eino uimassa Osmina-lammella 1929.

Keittäjä-vahtimestarina toimivat muun muassa Lyyti Loponen, Maria Siitonen ja Anna Litmanen. Koulun viimeiseen johtokuntaan kuuluivat kirkkoherra Paavo Salo puheenjohtajana - silloinhan puheenjohtaja kirjoitti toisena nimensä todistuksiin - ja jäsenenä Eero Eräkorpi, Juho Hännikäinen, Mikko Hännikäinen, Heikki Kuparinen, Simo Loponen, Helena Orava, Juho Pulli, Paavo Sojakka ja Aleks Vaskeinen.

Koulupiiriin kuuluivat Variksela, Sumpula, Potkela, Savikkola, Vakkila, Sunikkala, Keripata ja Pienporkku sekä osin Leinikylä.

Oppilaita oli noin 150. Yleisin sukunimi oli Hännikäinen, sitten Loponen, Vaskeinen, Jäske ja niin edelleen.

Maisemallisesti koulupiiri oli vaihteleva. Mänty oli valtapuulaji. Oli tietysti muitakin aina tammipuihin saakka. Pähkinäpuita kasvoi muun muassa Sumpulassa. Maaston korkeuseroja oli runsaasti. Jyrkkiä rinteitä eli palteita esiintyi muun muassa Keripadassa ja Potkelassa.

Vesistöjäkin oli vaikkei kovin runsaasti. Kirkon kupeella oli Kirkkolampi eli Osmina. Siinä oli runsaasti ruutanoita, joita sai verkolla korikaupalla. Keripadanjärvi oli hiukan suurempi. Palkealan tien varrella oli kuivatusten jälkeen varsin pieneksi kutistunut Susjärvi, josta alkoi kyläalueen suurin joki, Morsoja. Se vei vetensä Saarsillanojaksi muututtuaan Suvannon kautta Laatokkaan. Potkelassa oli myös Telininoja, josta pojat pyydystivät lohenoikasia.

Opettajapari Auvo ja Aune Kivilaakso tyttäriensä Hellän ja Anjan kanssa Raudussa kesällä 1935 ja Liedossa vuonna 1989 Auvon täyttäessä 80 vuotta.

Ruoka- ja talousvedestä oli Varikselassa paljon vaivaa ja työtä. Vesi ajettiin isoilla tynnyreillä hevosella Karlssonin kaivolta. Pienet määrät kuljetettiin pyörillä tai kantamalla. Toinen vesipaikka oli koulun takana rinteen alareunassa.

Ja sitten vielä ”rautaa ja kiveä rajalle”. Jo 1932 rakennettiin piikkilankaesteitä Morsojaa seurailleen Vehmaisiin päin. Kivisiä tankkiesteitä tehtiin 1939 syksyllä muun muassa Susjärven kohdalle tietä sulkemaan. Kiviesteitä oli myös Seurojentalon lähellä tien kahdelta puolta, sekä muita kaivantoja eri paikoissa. Tästä ei ole pitkä matka sanontaan ”täällä seistä ja kaatua, on joka miehellä oikeus”. Kirkonkylän koulupiiristä sodassa kaatuneita: Aleksanteri Määttänen, Eino Jäske, Nikolai Jäske, Helge

Kauppias Matti Mörsky ja vaimonsa Aili o.s. Kuparinen.

Ruuskanen ja Tuomas Sorokin Varikselasta, Pekka Sojakka Sumpulasta, Mauno Hännikäinen ja Viljo Ryyppö Potkelasta, Arvi Loponen Pienporkulta, Eenokki Jäske Savikkolasta, Eino Intke Vakkilasta, Väinö Sojakka, Väinö Suvimaa ja Arvo Valmu Sunikkalasta, Aleksanteri Kainukangas, Johannes Vaskelainen ja Lauri Vaskelainen Keripadasta, Kaino Kuoppa asemalta ja Jeugenij Averin Leinikylästä. Sodassa kadonneita olivat Lauri Määttänen ja Taito Pulakka Varikselasta sekä Tuomas Kuparinen Vakkilasta. Raskaat olivat koulupiirin lunnaat puolestamme.

Linja-autoyhteyksiä oli kirkonkylän kautta aamuin illoin seuraavilla linjoilla: Sirkiänsaari - Kivennapa - Viipuri (Kannaksen Matka-auto Oy), Metsäpirtti - Viipuri (Kannaksen Matka-auto Oy), Rautu - Valkjärvi, josta junayhteys Viipuriin (VR) ja Raasuli - Kiviniemi - Viipuri (Viipurin Linja-auto Oy).

Etäisyyksiä kirkonkylästä muutamiin pisteisiin. Kilometrimäärän jälkeen mainitaan suluissa korkeus merenpinnasta koulupiirin kansakoulun kohdalla, ellei muuta mainita. Korlee 20 (55), Sirkiänsaari 21 (60), Raasuli 10 (145), (Raudun korkein kohta Kivisyryjä 205, Maanselkä 154,) Suvenmäki 9 (170), Vepsa 7 (147), Anttola 16 (125), Orjansaari 8 (120), Mäkrä 6 (55), Vehmainen 4 (58), Asema 2,5 (86), Kirkonkylä (58), (Savikkola 63), Raudunkylä 4 (60), Raaju 9 (35), Palkeala 11 (80, kauempana 101), Metsäpirtti 16, Kivennapa 40, Viipuri 120, Valkjärvi 28, Kiviniemi 23, Riiska 10.

Raudun kirkonkylä - lapsuuteni maisema

Sirkka Salmi syntyi Haukkalassa 1926. Vanhemmat ovat Helmi Paukkunen-Joro ja Matti Joro. Kansakoulua Sirkka kävi kirkonkylässä, pääsi ylioppilaaksi Äänekosken yhteiskoulusta ja valmistui opettajaksi Jyväskylän kasvatusopillisesta korkeakoulusta. Hän on toiminut opettajana 35 vuotta Ylitorniossa, jossa viettää edelleen eläkevuosiaan.

On heinäkuinen hellepäivä. Tarkastelen kirkkoahon kivistä muistomerkkiä. Jalustalta kohoaa neljä kantikasta nurkkapylvästä, jotka kannattavat nelikulmaista kattorakennelmaa. Katon harjalla ja pylväissä on takorautaisia koristeita. Keskellä jalustaa on vielä yksi, vähän matalampi pylväs, jonka kiillotetusta kyljestä luen tekstin: *”Tässä taistelivat suomalaiset koulupojat eversti Kristoffer Burmeisterin johdolla 14.7.1656. Kansan paras tuki on sen oma apu.”*

Katselen ympäri entistä taistelutannerta, joka on nyt leppoisa ja rauhallinen. Tämä tasainen aho on kahden maantien väliin jäänyt alue, kun ne yhtyvät yhdeksi asemalle meneväksi tieksi tuossa kirkon edessä. Siinä on ahon etelänurkka. Pohjoisella reunalla yhdistää pienempi tie maantiet toisiinsa, joten ahosta tulee kolmion muotoinen. Tässä kasvaa vain matalaa heinää ja kolme tanakkaa leveälatvaista mäntyä. Jos lienevät vaikka piiskuupetäjiä.

Yksi talokin aholla on, pieni ja vaalea posti, tuossa lännen puoleisessa nurkassa. Se on ympäröity aidalla ja sen pihalla kasvaa pensaita ja muutamia koivuja. Joskus siellä vilahuttaa ihana, valkoinen angorakissa tai kamalan ruma Arva-koira.

Postin paikkeilla maantien toisella puolella on koulun tiheä kuusiaita, jonka vaalea aurinkoportti näkyy tähän hyvin. Portista oikealle on puisto, jossa kasvaa kuusien lisäksi ainakin koivuja, hernepensaita, koiranheisiä ja sireenejä. Portista vasemmalle on koulun urheilukenttä ja suoraan edessä, vähän kauempana on piha ja itse koulutalo. Se on 2-kerroksinen, keltaiseksi maalattu komea vinkkeli, jossa toisessa osassa ovat luokat ja toisessa asuvat opettajat.

Koulun alueen jälkeen on maantien varressa Hinkkanen. Sen kaikki rakennukset ovat harmaita ja ne ovat tiukasti pienen pihan ympärillä. Siellä taitaa olla sainoi tai majatalo - en oikein tiedä. Tienpuolessa kasvaa Hinkkasen kohdalla suuri ja tuuhea raita. Kerran näin siinä oudon kirkkaankeltaisen linnun, jonka joku tunsu kukankeittäjäksi.

Sen raidan ja vastapäisen kirkon jälkeen onkin uusia taloja tien molemmilla puolilla, kun tulipalo poltti vanhat. Hinkkasen puolella on kaksi Loposen taloa, joiden takana on aikuisten urheilukenttä. Kolmannessa Loposessa, maantien toisella puolella on kahvila ja kioski, josta saa limonadia ja hyviä munkkeja. Kahvilan jälkeen on Kiesiläisen kauppatalo ja melkein sitä vastapäätä Ala-Vuoksen Osuusliike. Se on 2-kerroksinen ja kuin iso laatikko, kun sen katto on melkein tasainen. Pikkuisen eteenpäin on Tekstiilitalo - vaikka Ilmin kaupaksi me sitä sanomme.

Ja sitten tien toisella puolella on apteekki, johon tulipalo ei enää yltänyt. Se on kaunis vaalea talo, jonka puistossa kasvaa suuria vaahteroita ja muitakin puita. Apteekilta eroaa vasemmalle Savikkolaan ja Vakkilaan johtava kylätie, jonka kahta puolta

näkyvät Hamun ja Määttäsen talot sekä kumpuileva peltoaukea. Kohta apteekilta lähdettyä viettää mäenrinne maantieltä vasemmalle kaivonotkoon, jossa on pienen mökin vieressä kolme kaivoa. Sieltä hakevat jotkut vettä hevospelillä suurilla tynnyreillä, kun oman kaivon vesi ei riitä.

Kaivonotkon vastakkaisella puolella on aivan tien kupeessa vanha harmaa talo, jonka raput ja piha sekä villiintynyt puutarha ovat piilossa rakennuksen takana. Siinä asuu vanha ja arvokas rouva Karlsson, joka ei ole mikään tavallinen emäntä. Hänen tukkansa on vanhuuttaan valkoinen ja vaatteet ovat mustat tai ainakin tummat. Hame ulottuu melkein maahan saakka ja hän kävelee aina hitaasti. Talo ja rouva ovat mielestäni kuin satukirjasta otettuja.

Tien samalta puolelta alkavasta petäjiköstä vilkkuu sitten uuden tohtorilan valkea tiiliseinä ja sen jälkeen pari pientä taloa, joita en yhtään tunne, mutta sitten on suuri ja vaalea seuratalo maantieltä johtavan koivukujan päässä. Sitä vastapäätä, tien toisella puolella on Kirkonkylän viimeinen kauppa ja sen jälkeen Oravan talo. Se on näköalapaikalla. Tie laskee ensin Saarsillan notkoon ja kohoaa sitten korkealle mäelle. Siitäpä tulikin mieleeni, ettei kirkolta näy kauaksi länteen päin, kun metsä on aina lähellä, mutta itään päin näkyy peltoja ja pitkästi monestakin paikasta, niinkuin tuostakin Loposen kahvilan ja kirkon välistä, johon nyt ajatusretkiltäni palasin. Samasta paikasta näkyy myös joskus pimeään aikaan Pietarin valojen romotus taivaalla.

Tuo kirkko on mielestäni komea. Se on rakennettu punaisesta tiilestä ja siinä on torni, jossa on komeääninen kello. Kirkko on vasta 13-vuotias, niinkuin minäkin, mutta harmaa kiviaita kirkkotarhan ympärillä on vanha, edellisen kirkon aikainen niinkuin hautausmaakin, jota ei käytetä. Sen pohjoisesta kyljestä on erotettu Fock-suvun haudoille oma alueensa, jonne johtava rautaportti näkyykin tähän. Päätän käväistä siellä. Hautapatsaat eivät ole kiveä vaan tummaa rautaa. Ne ovat hyvin erimuotoisia eivätkä pelkästään ristejä. Siellä kasvaa niin mahtavia kuusia, että keskellä päivääkin on hämärää ja juhlallista.

Palaan portille, jonka editse Sirkiänsaarelle johtava tie kaartuu tuonne kauempana näkyvälle pappilan mäelle. Vaalea, suuri pappila rehevän puiston ympäröimänä on kaunis katsella. Mutta kirkon ja pappilan välisessä notkossa on Kirkkolampi, meidän uimapaikkamme. Sen rannat työntävät pusikkoa ja sen mutapohjasta kasvaa lumpeita ja ulpukoita. Mutta tälle rannalle on tehty laituri ja sen vieressä on vähän hiekkapohjaa. Lammen vesi on lämmintä ja siinä on mukava uida, vaikka siinä onkin iilimatoja. Joku aikuinen kyllä sanoi kerran, että se on Osminlampi, mutta Kirkkolammeksi me sitä sanomme.

Päätän kurkistaa, ketä siellä on uimassa ja laskeudun rinnettä alas. Mutta siellä on vain pari poikaa. Nousenkin takaisin aholle nyt rinteessä olevan Pulakan talon kautta ja tulen Metsäpirttiin menevälle tielle melkein ahon nurkalle. Edessäni on kaksi punaista melko isoa rakennusta, joissa on valkoiset ikkunapielet. Toinen on pitäjäntupa. Siellä käyn usein, koska siellä on kirjasto. Toiseen ei ole lapsilla asiaa. Se on kunnantalo ja siellä viisaat miehet johtavat kuntaa. Sen lähellä petäjikössä on museo. Sen seinät on rakennettu pyöreistä hirsistä ja ne ovat harmaat. Siinä on hyvin pienet ikkunat eikä ollenkaan savupiippua, sillä se on vanha savupirtti.

Vähän museolta eteenpäin on minun rakenteilla oleva uusi kotini. Se ei tähän näy, mutta Ahtiaisen talo vilkkuu vähän lammen puolelta tietä.

Lähden ahon pohjoisreunaa postille päin. Pitäjätuvan jälkeen onkin taloja tiukassa. Ensin on vaalea ja pitkä Osuuskassan talo ja sen takana kurkistelee Herlinin harmaa mökki. Osuuskaupan alueella on paljon rakennuksia. Ensin on vaaleaksi rapattu peltikattoinen kauppatalo. Oven kahta puolta on isot ikkunat ja niissä viirulliset markiisit. Seinä yläosassa lukee suurin kirjaimin: Raudun Osuuskauppa. Sitten on pieni leipomo ja suurempi kahvila, molemmat punaisia. Ja tontin takaosassa on vielä useita rakennuksia.

Näin tulinkin taas ahon kulmaan ja maantielle, joka vie oikealle Leinikylään. Sieltä kävellä köpittelee Peura Poika Jättiläinen kärryt perässään ja vieressä tietysti Karosen Aino ohjakset käsissään. Muitten kärryjä vetävät hevoset, mutta Ainollapa onkin ajohärkä. Posti jäi vasemmalle ja niin jää koulunkin alue, sillä jatkan tätä tietä maantien yli vielä vähän matkaa. Oikealla teiden kulmauksessa on seppä Jäsken tumma talo ja taempana paja. Sitten on jyrävä viljamakasiini hevospuomeineen ja niiden luota näen maantien varresta vakituisen kyläpaikkani, poliisi Paksun talon, jonka ympärillä kukkii kesäisin kauniina vaaleanpunainen tattaripelto.

Nyt tämä tie saavuttaa hautausmaan kiviaidan. Vasemmalla puolella on ruumis-huone ja oikealla avoin portti, josta menen hautausmaalle. Sankarihaudalla on kauniit kukkaistutukset, mutta likimainkaan kaikilla haudoilla ei ole kukkia. Täällä on tiheässä hautoja ja paljon täällä on puitakin. Mutta jatkan keskikäytävää hautausmaan uudelle puolelle. Siellä on puutonta ja valoisaa ja sinne mahtuu hautoja vaikka miten paljon.

Hautausmaan jälkeen on minulle hyvin tuttu peltoaukeama, jossa on neljä asumusta, suuria ei yksikään. Ensin on Loposen talo ja paja, josta usein kuuluu iloinen raudankalke.

Seuraava on ollut minun kotini useita vuosia. Sitten on Suvipelto ja viimeisenä Rastas. Sen lähellä, vaikkakin puiden takana on Karonen. Ja sitten on kaksi erikoista asiaa. On Tikatsun meri, joka ei kuitenkaan ole meri vaan mutalampi, jossa on ruutanoita. Ja tienpuolella on mahtavan paksu petäjä, johon mummon kertoman mukaan on ennen köytetty Vehmaisten hovin talonpoikia pieksettäväksi. Nyt ei onneksi piiskata ketään. Ja toivottavasti täällä ei enää taistellakaan, vaikka linnoitusmiehet ovatkin kaiken varalta rakentaneet esteitä. Täällä olisi hyvä elää ihan kaikessa rauhassa, haikailee Sirkka.

Emil Loposen pajassa Raudun kirkolla. Kuvassa Eino-poikakin oppia ottamassa.

Arvo Vaskelaisen ajatuksia

Olen monasti pysähtynyt ajattelemaan, mikä on saanut Raudun kirkon ja Kirkonkylän muuttamaan Raudunkylältä Varikselaan. Olen tullut siihen tulokseen, että sen ovat

saattaneet aiheuttaa monet käytännön syyt. Varikselassahan yhtyivät monet, muun muassa hoveihin johtavat tiet. Väen kokoontuminen kihuihinsa, markkinoimaan ja kaupustelemaan tällaiselle teiden risteyskohdalla olevalle tasaiselle hiekkakankaalle saattoi myös olla eräs syy. Ja mikäpä siinä. Olihan haudan kaivaminenkin helpompaa tällaiselle hiekkakankaalle. Koulun pihan tapahtumista muistan monet vesiämpärilliset, jotka kannettiin siitä notkon kaivosta. Muistan myös ne monet hyppyrit siinä samassa mäkirinteessä. Muistan opettaja Kokon määränneen Vaskelaisen Laurin ja Määttäsen Heikin tekemään kolmen kilometrin hiihtoladun siitä hautausmaan ohi Pienporkun metsään, ohi Tikatsun meren ja Kannikan sillan ja suon kautta takaisin koululle. Kyllä sitä latua hiihrettiin kymmenet, jos ei sadat kerrat.

Suuren tulipalokevään 1935 muistan hyvin. Tultiin koulusta välitunnille kun havaitsimme lääkärin talon palavan, mistä huusimme opettaja Kivilaaksolle. Tuulen ja tulen voimasta lensi pärekatosta pellon yli palavia lautoja. Yksi lensi Kermisen navetan päätyikkunasta sisälle, jolloin oljet ja heinät syttyivät räjähdysmäisesti palamaan. Toinen palava päre osui Loposen navetan luhtiin sisälle, jolloin kattoa kastelemassa ollut Simo Loponen joutui juoksemaan kattoa pitkin ja hyppäämään alas, ettei joutuisi itsekin liekkiin. Koululta katsoen näyttivät apteekin, Kiesiläisen, Kermisen ja Määttäsen kaikki rakennukset peittyvän savuun ja tulimereen. Jossakin vaiheessa näytti kirkkokin olevan uhattuna. Palossa tuhoutuivat lääkärintalon lisäksi kaikki Kermisen sekä Loposen rakennukset.

Keripadasta kertoo Arvo

Keripadan kyläksi katsottiin käytännössä alue, joka rajoittui Saarsillan ojan ja Perkkiön ojan (Kylmäojan) yhtymäkohtaan sekä Varikselan ja aseman väliseen maantiehen, jonka itäpuolella oli Sunikkalan kylä. Vanha tie Keripataan alkoi Hietalan kylästä tulevan ojan notkosta, sieltä Partasen myllyn luota. Hiekkakuopan kohdalta jatkui tie Bodulskijin pajan, Kiran talon ohi Kaatrasen lammen sekä Sojakan talon välistä Kylästäisen peltojen hakamaan poikki Saarsillan notkoon.

Kylään erkani tie myös Varikselan ja aseman väliseltä maantieltä Telisen pellon laidasta. Toinen tie erkani asemalta maantieltä lähempänä asemaa, läheltä Honkasen Matin kaupaa. Molemmat tiet yhtyivät kyläaukeaman laidassa Pennasen talon kohdalla. Tästä alkoivat kyläkujaset.

Kylän elinkeinoista voidaan mainita maanviljelys ja karjanhoito. Kylässä oli myös taitavia kirvesmiehiä, teurastajia, puuseppiä sekä kärrien ja länkien valmistajia. Kuitenkin on tarvittava lisäansio hankittava metsä- ja rakennustöistä.

Keripadan kylä on maanpinnan muodoiltaan erikoinen. Korkeuserot ovat jyrkkiä. Maaperä on savi- ja hiesupohjaista. Nämä palteet ovat reheväkasvuisia ja vieraasta erikoisen näköisiä. Niinpä Varikselasta Saarsillan yli katsottuna näkyy kuusi palletta, jotka etenkin meidän kylän poikien mielestä olivat keväthangilla ihanteellisia mäenlaskupaikkoja.

Lapsuuteni aikana oli Keripadan järvi kirkasvetinen ja kalaisa. Kun sitten Saarsillan oja ja Morsoja perattiin, laski järven pinta jopa metrin verran ja kävi kalakato.

Susjärvi hävisi myös melkein kokonaan ja saatiin viljelyksille satoja hehtaareja hyvää viljelysmaata aina Potkelan, Savikkolan ja Vakkilan alueille saakka. Näin saatu hyöty olikin varmaan monin verroin suurempi kuin kalojen väheneminen Keripadan järvestä ja Susjärvestä. Niinpä ne isännät ja emännät, jotka uurastivat ahkerasti omilla kivettömillä, paksumultaisilla niityillään ja pelloillaan, saivat hyviä satoja, kun taas valitettavasti ne talot, jotka esimerkiksi olivat jakamattomina perikunnan omistuksessa, pääsivät rappeutumaan. Pellot ja niityt olivat melkein luonnontilassa, eikä toimeentulossakaan ollut kehumista.

Sumpulaa muistelee Eine Raita Juho ja Ida Hännikäisen tytär Nurmijärveltä

Sumpulan kylä oli jaettu Sumpulan hovista yhdeksään viljelystilaan. Kylä levisi kirkolta Metsäpirttiin menevän tien kahta puolta. Jo osa Osminanlammen rantaa kuului Sumpulaan. Toisella puolen tietä oli niin sanottua Tikatsun metsää. Tikatsun jälkeen tultiin tien risteykseen, josta tie haarautui viiteen suuntaan. Kirkolta päin tultaessa lähti oikealle tie, jota sanottiin Närekujasiksi. Se oli entiseen hoviin johtava komea kujanne. Periltä löytyi nyt Koskisen talo. Oli iso puutarha, jossa oli paljon omenapuita, marjapensaita ja muuta puutarhaan kuuluvaa. Koskiset viljelivät paljon kaikenlaisia kasveja.

Koskisen kasvimaista olivat peräisin meidän, naapurin lastenkin ensimmäiset tomaatit. Muistan, kun äiti toi Koskisista tullessaan eräänä päivänä lapsille tuliaisiksi helakan punaiset pullukat tomaatit. Mutta pettymys oli suuri. Kuinka niin kauniin punainen ”hedelmä” saattoi maistua niin kamalalta! Pettymyksen muisto on vieläkin elävästi mielessä. Silloin elettiin vuotta 1935.

Samalla puolen tietä olleen Rajalan talon kohdalla oli mahdolloman jyrkkä mäki ja talon takana joki, jossa voi uida. Tie jatkui edelleen ja vastaan tuli Viktor Toivosen talo.

Sieltä maantien risteyksestä lähti tie vasemmalle. Sitä kutsuttiin ”piianhyppäys-tieksi”. Me lapset kuvittelimme, että piiat tietä kulkiessaan hyppelivät. Hyppääjät lienevät kuitenkin olleet kylän poikia.

Tie jatkui sitten isolle tielle, jota pitkin päästiin Leinikylään ja edelleen Valkjärvelle ja Viipuriin asti. Toinen tie viiden tien risteyksestä vasemmalle johti Hännikäisen taloon eli minunkin kotitalooni. Siitä puolisen kilometriä eteenpäin tuli Kärkkäisen talo ja vähän sen jälkeen alkoikin Vehmaisten kylä. Tien jatkuessa Metsäpirttiin päin tuli iso ”ampaarmäki”. Siellä mäen rinteillä oli paljon vaapukoita, joita kerättiin innolla. Mäen jälkeen olivat talojen niityt ja sen jälkeen joki ja alkoi Kuninkaanselän kylä.

Taloa kohti oli viljelysmaata 10-15 hehtaaria. Hyvin siellä toimeen tultiin ja oli hyvä asua ja elää. Elämä oli rauhallista ja turvallista, ainakin lapsen mielestä.

Sumpulan maasto oli kumpuilevaa. Kylän pelloista muistan, että Hollarin ja Hännikäisen pelloilla olivat sellaiset ”luosat”. Niissä oli vettä melkein koko kesän. Sitä en tiedä, olivatko ne luonnonmukaisia vai tehtyjä. Syksyllä vesien kuivettua niistä muodostui sioille hyvä rypemispaikka.

Sitten oli haka, jossa lehmät kulkivat ja pientareilla oli hyviä mansikkamaita. Kärkkäisen ja Hännikäisen lehmähakojen rajalla oli metsäsian pesä. Pari kertaa näimme, kun metsäsiat menivät pesäänsä. Jännityksellä ei ollut rajoja, kun seurasimme metsäsikojen kuljeskelua.

Kylällä työskenteli kerhoneuvoja, joka ohjasi lasten kerhotoimintaa. Kylän lapsilla oli pienet kerhopalstat. Kesä kului joutuisasti kun kasvatimme kaikenlaisia kasveja kerhoneuvojan opastuksella. Sitten myöhemmin vuoden 1939 kesällä pääsimme Äyräpään maatalousnäyttelyyn retkelle.

Kouluun kirkolle oli 1–1,5 kilometriä matkaa. Koulutie oli lyhyt ja turvallinen. Kaikki asiat toimitettiin kirkolla, jossa oli kaupat, kahvilat, apteekki, posti, lääkäri ynnä muuta palvelua.

Varikselassa oli myös urheilukenttä, jossa harrastettiin urheilua. Opettaja Kivi-laakso sai työtökin innostumaan liikunnasta. Tyttöillä oli pesäpalljoukkue, johon minäkin kuului. Kolmisen kesää pelasimme. Se oli hauskaa ja mielenkiintoista. Sitten tuli sota ja loppui tämäkin harrastus.

Potkelasta kertoo Matti Vanhanen

Potkelan kylä sijoittui Palkealan - Sirkiänsaaren tien varteen. Matkaa kylän alkuun oli kirkolta 1,5 kilometriä. Maijamäeltä näkyi kirkko ja kuului kirkonkellojen ääni niiden soidessa. Kylän pohjois- ja itäraja olivat jotenkin selviä, koska kylä rajoittui Telinin ojaan. Tämä oja saa alkunsa Niittyjärvestä lähtien sieltä Kuusojana ja jatkuen sitten Savolan ojana kunnes yhtyy Sakkolan rajan lähellä Takajokeen, joka laskee vetensä Riiskan kautta Suvantoon. Tämä oja erottaa Potkelan Sumpulasta, Raudunkylästä ja Ristautiosta. Sen sijaan eteläinen raja Potkelan ja Savikkolan välillä on epäselvempi. Itse asiassa nämä kylät ovat samalla aukiolla, johon voi vielä lisätä osan Vakkilaa ja Varikselaakin.

Maasto oli Potkelassa kumpuilevaa. Oli jyrkkiä palteita, joissa vesi ei viihtynyt. Perimätiedon mukaan oli sinne rakennettu myös ihmistyövoimalla valleja, joita näkyi maantien molemmilla puolilla. Nimettyjä mäkiä Potkelan seudulla olivat Maljamäki, Monnonmäki ja Hännikäisenmäki.

Tilat olivat pääasiassa pieniä ja niiden tuotto kului yleensä talon perheen ja karjan ylöspitoon. Maatalous antoi rahatuloja sokerijuurikkaasta, kellä sitä oli viljelyksessä sekä voista. Suurimmat rahat saatiin kuitenkin porsailla ja lihakarjalla, joita lähinnä Pietiäisen veljekset sitten välittivät. Porsaat vietiin kerran viikossa Raudun asemalta lähtevään porsasjunaan, joka levitti niitä sitten pitkin Suomea.

Lisäansioita piti hankkia muualta. Talvella oli jonkin verran metsätöitä ja puutavaran ajoa. Valtio antoi myös joskus soranajoa maanteiden kunnostukseen, joka oli ympärivuotista. Siihen aikaan tämä oli lapiotyötä ja urakka-ajoa. Huonojen työolosuhdeiden ajamana lähti kylästä nuoria muualle Suomeen, muun muassa Enson voimalaitostyömaalle, liikelaitoksiin Viipuriin ja rajavartiostoon.

Huvit ja riennot keskittyivät kirkolle. Kansakoulua kävi Potkelasta 15–20 lasta kerrallaan. Jos ajatellaan sitä aikaa ja nykyistä, niin ero on valtavan suuri. Kehitys on kulkenut huimasti eteenpäin ja ihmistyövoiman on korvannut konevoima. Mikäli rauha olisi Suomessa säilynyt, olisivat Raudunkin olot varmaan perusteellisesti muuttuneet.

Mikäli tunnen potkelalaisten nykyisiä oloja eri puolilla maata, niin täytyy sanoa heidän pärjänneen täällä siinä missä paikallinenkin väestö, jotkut paremminkin.

Savikkolaa, kotikyläänsä, muistelee Eros Jäske

Kun tullaan kirkolta Palkealan maantietä ja Telinin mutkasta oikealle ja käännetään sitten suntio Samuli Valkosen eli ”sontion” rötkän tienhaarasta vasempaan, tullaan Savikkolan alueelle ensin lähinnä Kuisma Jäsken perillisten asuttamille seuduille. Hänen poikiaanhan olivat ikäjärjestyksessään Elias (Ilja), Jokora, Miitre ja Nikolai, joista Jokora oli ollut seppä ja hänen lapsistaan Mikko ja Jussi suutareita. Jätämme hetkeksi kujaset ja poikkeamme peltotietä pitkin Miitren Helenan kartanolle. Siinähan pitävät yhteistaloutta tyttö-Kaisa ja pojista Riku ja Jussi. Seuraavassa talossa asuukin sitten Nikolai eli Kola Anni vaimonsa kanssa lapsettomina. Hehän myivät sitten talonsa Hamun Jussille ja rakensivat alamäkeen viettävän tien päähän Haimilaholle mökin, jonka sittemmin ostivat Eetu ja Maria Rastas. Tämä oli muuten oikein kuiva ja hiekkapohjainen alue, jossa oli paitsi tervahiekkakuoppa myös kylän maanalaiset perunakuopat. Aholla pelattiin myös pesäpalloa ja pidettiin jopa kalenoita.

Haimilaholta menemme taas peltojen reunassa jatkuneille kujasille, ylitämme rötkän ja vasemmalle puolelle jää Papinniitty, jolta Toivosen Oton väki näkyy olevan heinää tekemässä. Nyt tulemme loivaa rinnettä nousten meille Honkalaan. Ohi pihapuiden kuten portin pielessä olevan pihlajan, ison ja pienten kuusten ja ison koivun sekä omenapuiden varjostamalle kartanolle, jossa siis Ilja Jäsken poika, ”lotniekka”, Juho Jäske poikineen ja perheineen asuu.

Tämä Iljan Jussi oli saanut rakentajan oppinsa isältään, joka oli toiminut aikanaan muun muassa käsisahurina sekä Mikko Vaskelaiselta ja Pekka Kukulalta. Jussi teki rakennuksia paitsi Raudussa muun muassa Savikkolan, Orjansaaren, Kirkonkylän ja Raudunkylän kylissä ja ennen sotia myös Valkjärvellä, Pölläkkälässä, Metsäpirtissä ja Sakkolassa. Viimeisin suurempi työ Raudussa oli pappila-kirkkorakennus jatkosodan aikana. Talvisodan aikana hän teki Jussi Karhun ja Pekka Honkasen kanssa armeijalle suksia Jokioisissa. Sotien jälkeen hän rakensi porukkansa kanssa yhteensä 18 asuintaloa Rantasalmelle, Joroisiin ja Mikkeliin. Vapaussotaan Juho Jäske osallistui ensimmäisten joukossa niin sanotuilta Venäjänsaaren retkiltä alkaen. Hän kuului Raudussa aikoinaan kunnanvaltuustoon ja eri lautakuntiin.

Eteenpäin mentäessä tulemmekin kumpuilevassa maastossa Miitren Mikon asuttamaan Kolkkilaan, jossa rajanaapurina on Partasen Matin kesäinen karjapaikka.

Kujasia kulkien tulee eteen vielä muutamia Potkelan taloja ja sitten laajahko metsäalue Tyklää, Niittyjärveä ja Hoikkaa myöten. Niissä savikkolaistenkin metsäpalsat sijaitsivat.

Palataanpa sitten sinne Telinin tienhaaraan ja lähdetään sotion tienhaarasta oikealle. Tätä ajotietä kuljetaan kyllä autolakin, mikä noista toisia kujasia pitkin oli vähän kyseenalaista, etenkin rospuuttokelillä.

Samuli Valkosen talo jää vasemmalle ja Loposen Liisan talo oikealle puolelle tietä. Sillä puolella tulevat sitten toisetkin Valkosen talot ollen kuin mäen harjanteella.

Ensin Antti Tauno poikansa kanssa - hän teki muun muassa puolukkakauppaa, sitten Matti Antti poikansa kanssa. Tällä korkealla mäellä on myös Johannes, Elvi ja Martta Valkosen asuintalo. Edelliseltä kartanolta täytyy laskeutua etelän suuntaan melkoinen mäki, jonka alla tien varrella asuu Emilja Valkonen agronomipoikansa Toivon ja hänen vaimonsa Kaarinan kanssa.

Sitten tulikin jo Vakkilan kylän taloja ja tie jatkui tästä Kelliön kautta Liippualle, jossa käytiin mylly- ja sahausasioissa. Siitä edelleen Raasuliin. Tie oli kyllä parempi Savikkolasta Rätömäen kautta Tyklälle ja edelleen Niittyjärven kautta Raasuliin.

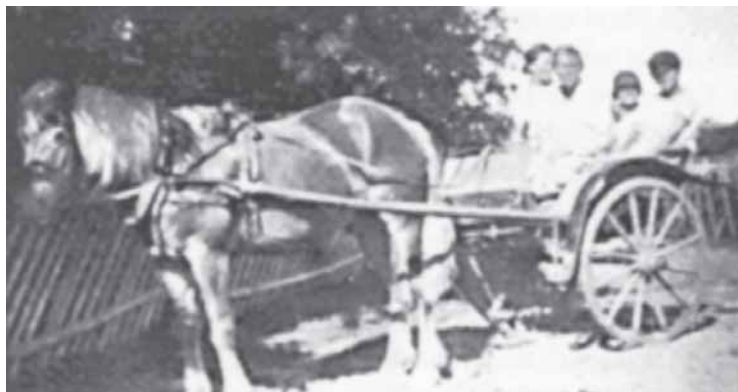
Kyllähän muitakin teitä päästiin Savikkolaan ja talosta toiseen. Esimerkiksi oma koulutieni kulki usein Varikselasta Määttäsen ohi Morsojalle, josta Valkosen Matin riihen ohi Kiersuon kautta Haimilaholle ja kotiin, jolloin matkaa kertyi vain runsas kilometri.

Kasvavan nuorison pääasiällisin kesänviettotapa oli paimenessa käynti. Lehmät kävivät avolaitumilla. Meidän kujasten seudun poikien paimenessa käynti sujui siten, että ajoimme lehmät aamulla vähän syvemmälle metsään ja kokoontuimme sitten johonkin aholle tavallisesti pilppua pelaamaan. Sitten puolilta päivin toimitimme lehmät sovittuun paikkaan, jonne naisväki kotoa käsin tuli ne lypsämään tuoden samalla paimenille lisää evästä. Sama toistui iltapäivällä, joskaan ei yhtä tarkalla aikataululla, koska lehmät ajettiin nyt kotiin. Joskus kuitenkin sattui, että lehmät pääsivät katoamaan kallistuen johonkin puiden juurelle makuulle, joten kellojen kalkatuskaan ei kuulunut. Kyllä paimenpoika sai kuulla kunniansa, jos piti mennä kotiin ilman lehmiä ja lähteä isolla joukolla niitä yöstä myöten etsimään. Kuulin muuten jälkepäin paimenpoika-ajoiltani tapauksen, että olin valitellut sitä, miksi minulla ei ole piikkopöksyjä, kun kaikilla muilla paimenilla on. Eikä siinä ollut muu auttanut kuin piti tehdä pojalle sellaiset pyyheliinoista, kun muuta piikkaa ei sattunut olemaan. Ja voi sitä saajan riemua.

Käytiinhän sitä onkimassakin ja kun järviä ei ollut aivan lähellä, oli onkireissu usein koko päivän asia. Niinpä minäkin kävin usein äijän kanssa Tyklällä, Niittyjärvellä, Koskijärvellä, Haukkajärvellä ja jopa joskus Leinikkylän järvellä saakka.

Olin myös vakituinen rotinapoika meidän perheessä, kun sellaisille lähettiin. Muistan myös elämäni karuimman juhlatilaisuuden kun olimme hautaamassa kaatunutta Eino (Eenokki) veljeäni. Erikoinen oli myös vuoden 1942 joulumme Raudussa. Olin saanut lomaa ja tullut kotiin joulua viettämään. Ei ollut silloin huolta kaloreista. Jonkinlaista lihaa taisi olla, muttei palaakaan pullaa, puhumattakaan ”buatakasta” pullan tai leivän päälle.

Savikkolan nuoria lähdössä Tykläjärvelle. Vasemmalta Tyyne Pietiäinen, Maria Valkonen, Martta Valkonen, Helena Valkonen ja Jussi Pietiäinen.

Vakkilan kylän olosuhteita on Elvi Osmala selvitelty yhdessä Stepan Intken (70) kanssa

Elvi Osmala - Valkonen osallistui Savikkolassa kotitilallaan voimakkaasti maataloustöihin. Ennen sotia hän sitten ennätti olla jonkin aikaa Raudun Säästöpankin palveluksessa ja kunnantoimistossa evakuointisihteerinä. Oma evakkotie johti Jokioisiin, jossa hän oli työluvalla ompelemassa armeijalle lumipukuja. Kesällä 1940 johti polku Siilinjärven kansanhuoltoon ja kunnantoimistoon, josta taas 1943 Rautuun kunnan palvelukseen. Raudun kunnan Hoitokunta valitsi hänet sitten kunnansihteeriksi, jota tehtävää hän hoiti sodan jälkeen myös Piekämäellä. Vuonna 1946 Elvi siirtyi Suonenjoen kunnan palvelukseen ja elää nykyisin Joroisissa.

Savikkolan kylän taloudellisesta kehityksestä ennen sotia kertoisin seuraavaa. Karjaa oli kaikissa taloissa. Maitoa vietiin asemalle, josta se lähetettiin edelleen Valiolle Viipuriiin. Myös sikoja oli useimmissa taloissa. Oli emakoita ja monia pahnueita. Porsaita sekä myytiin että kasvatettiin teuraaksi kotitarpeisiin. Myös perunaa viljeltiin myytäväksi. Se tapahtui sopimusviljelyteitse valtiolle armeijan tarpeisiin. Kun Antreaan valmistui Raakasokeritehdas, ruvettiin Raudussa viljelemään sokerijuurikasta. Kotonani oli vuonna 1938 0,5 hehtaaria sokerijuurikkaalla, mutta 1939 oli jo koko hehtaari.

Vakkila sijaitsi Varikselasta katsottuna etelän suunnassa. Idässä sen rajassa olivat Savikkolan kujaset ja metsä. Eteläpuolella kylän laajat metsäalueet ulottuivat lähelle Niittyjärven ja Liippuan kyliä. Länsipuolella sen erotti Sunikkalasta Lalsillanoja, joka jatkui ohi niittyjen ja lehtojen Papinniemen ohi yhtyen ennen aseman maantietä Morsojaan, jonka vedet sitten jatkoivat kulkuaan Saarsillanojan nimikkeellä. Kylän pellot ja niityt ulottuivat pohjoisen puolella aina Morsojalle saakka. Sillä suunnalla oli myös Kuparisten komeita koivuja kasvava kukkula, jota sanottiin Holman lehdoksi.

Vakkilan kylään johti monta tietä. Asemalta tuli Sunikkalan kautta kärrytyie Lalsillan ojan yli ja sitä käytettiin eniten. Kirkolle päästiin Morsojan kautta. Savikkolan kylän kautta tuli tie, joka kääntyi Tontertölliltä länteen. Se ylitti Solaniitynojan, ohitti Kuparisen mäen ja yhtyi asemalta tulevaan tiehen. Tontertölliltä suoraan etelään johtavaa tietä kutsuttiin nimellä Vanha Pietarin tie. Se ohitti Rätömäen, Kekomäen, Rapakiven ja Kastsoron luosan, jossa yhtyi Potkelan ja Savikkolan kylistä tulevaan tiehen. Tämä tie jatkui edelleen Heramäen kautta Laatsalle ja Tyklälle, jossa sitä sanottiin Heramäen tieksi ja se jatkui Venäjän rajalle asti. Kuten Savikkolan kohdalla jo sanottiin Rätömäeltä lähti tie myös länteen johtaen Pylkön ja Omeljan ohi Liippuvan myllylle ja sahalle.

Vakkilan kylään oli rakennettu kreikkalaiskatolinen rukoushuone eli tsasouna. Se oli keskellä kylää Ikkalan palteen lähellä puiston ympäröimänä, harmaaksi maalattu isohko hirsinen rakennus. Sen puistossa oli muutamia hautamuistomerkkejä. Sisältä tsasouna oli vaaleaksi maalattu. Siellä oli paljon tauluja ja ikoneja. Se oli pyhitetty profeetta Eliaan muistolle. Aina heinäkuun 20. päivänä - Iljan eli Eliaan päivänä - olikin Vakkilan kylässä suuret juhlat. Vieraita, omaisia ja tuttavvia tuli läheltä ja kaukaa aina

naapuripitäjistä asti. Tsasounassa oli jumalanpalvelus. Kylän nuoriso oli rakentanut kokon ja kutsunut soittajat, joten Iljanpäivä päättyi kokon polttamiseen ja tanssiin.

Mäet ja pellot olivat Vakkilassa kylän laitamilla, joten keskikylä oli tasaista viljelysaukeaa, jossa talot olivat sijoittuneet mutkittelevan tien kahta puolta. Pellot kasvoivat hyvin, vaikei apulantoja paljon käytettykään. Viljaa ja heinää kasvatettiin. Kiviä ei myöskään ollut pelloilla. Sanottiinkin, että Vakkilassa ovat Raudun parhaat pellot. Viljan puinti alkoi muodostua koneelliseksi. Muutamaan taloon oli ostettu puimakone moottoreineen. Oli myös yksityisyrittäjä, joka siirtyi koneineen talosta taloon viljaa puimassa.

Lehmiä oli joka talossa. Myytävä maito vietiin hevospelillä suoraan asemalle. Myös kotivoita tehtiin myyntiin. Sikoja ja porsaita kasvatettiin.

Kylässä oli useita lähteitä. Metsät olivat etupäässä hyväkasvuista sekametsää. Puuta myytiin sekä käytettiin kotitarpeisiin.

Ammattilaisia oli kylässä omiksi tarpeiksi. Oli ompelijoita, räätäli, suutari, muurari, suksien tekijöitä, kirvesmiehiä, maalareita ja metsien ostaja. Osa nuorista joutui kuitenkin lähtemään liikepaikoille työtä ja toimeentuloaan hakemaan.

Karjalaiset luonteenpiirteet; ystävällisyys, suvaitsevaisuus, vieraanvaraisuus ja vilkas kanssakäyminen ilmenivät monin tavoin myös Vakkilan kylän ihmisissä. Kylän väestöstä oli suurin osa kreikkalaiskatolisia. Niinpä käytiin paljon Palkealan kylässä olevassa kreikkalaiskatolisessa kirkossa. Erikoisesti pääsiäisenä ja syyskuussa järjestetyssä elojuhlissa käytiin kaikenikäisten ja koko kylän voimalla. Äitienpäivää käytiin viettämässä Kirkonkylässä. Luterilaisten pyhäkoulua pidettiin Kuparisen isossa tuvasa. Kreikkalaiskatolisten lapset kävivät rippikoulunsa Palkealassa.

Kylässä toimi Maria-Seura, jota ruvettiin kutsumaan Tiistaiseuraksi. Kokoonnuttiin kaksi kertaa kuukaudessa eri taloissa. Siellä laulettiin ja tehtiin käsitöitä, juotiin kahvia tai tsajua. Saadut tulot käytettiin kirkon somistamiseen tai seurakunnan köyhien avustamiseen.

Perustettiin myös Savikkolan-Vakkilan Marttayhdistys, jonka johtokunnan jäsenet valittiin tasapuolisesti kummastakin kylästä. Yhdistyksellä oli hyvä menestys, innostus oli valtava. Ompeluiltoja pidettiin eri taloissa ja niissä kävi paljon väkeä. Pidettiin myös illanviettoja, joihin harjoiteltiin kansantansseja ja joskus näytelmäkappaleitakin. Marttojen palkkaamat neuvojat kävivät opastamassa keittiökasvien viljelyä ja omenapuiden ja marjapensaiden istuttamista. He pitivät myös säilöntä-, ruuanlaitto- ja kankaakudontakursseja.

Kirkolla osallistuttiin myös Raudun Nuorisoseuran, Suojeluskunnan ja Lottien toimintaan. Timonaholla pelattiin pilppua ja pallopelejä, jalka- ja pesäpalloa. Voimisteluakin harrastettiin kirkon Voimisteluseurassa. Varsinkin pojat harrastivat talvella hiihtoa ja mäenlaskua silloisessa merkityksessä. Sunikkalaan menevän tien varrella oli hyviä suksimäkiä. Näillä Lalsillan palteilla oltiin usein mäkeä laskemassa.

Tanssejakin pidettiin. Talvisin grammarin säestyksellä taloissa ja kesällä ahotansseja Pylkön tai Timonaholla. Silloin hankittiin aina joku haitaria soittamaan. Tyklänjärvi kirkkaine vesineen ja hiekkarantoineen oli mieluinen paikka viettäessä vapaa-aikaa ja sunnuntaipäiviä. Siellä ongittiin, utiitiin, soudeltiin ruuhilla ja uitettiinpa hevosiakin. Sen tasaisella aholla oli hyvä ottaa aurinkoa, pelata pesäpalloa ja vaikkapa pistää tanssiksi.

Sunikkalan kylästä kertoo Elin Damski

Raudun aseman ja Varikselan väliä oli maanteitse matkaa nelisen kilometriä ja siinä puolenvälin paikkeilla sijaitsi Sunikkalan kylä. Osa kylän taloista oli aivan maantien varrella, osa noin puolen kilometrin säteellä siitä. Näihin taloihin lähti kujaset maantieltä Holttisen kohdalta.

Kylän ihmisistä mainittakoon erikoisen ammatin harjoittajina kulkukauppias Anna Haukka ja viereisessä talossa asunut kelloseppä Paavo Sojakka, joka oli myös taitava puutarhuri. Tästä Sojakan ja Kaatrasen talojen välistä erkani niin sanottu Kirkkotie, jota pääsi aina Liippuan myllylle asti. Uskon, että sitä olivat ennen vanhaan

juuri Liippualta ja Raasulista tulleet käyttäneet kirkkotienään, josta nimitys lienee johtunut.

Kun tullaan Sunikkalan kujasten suulle, on siinä Viljam Holttisen paja ja konekorjaamo. Hän harjoitti myös polkupyörien ja niiden osien myyntiä.

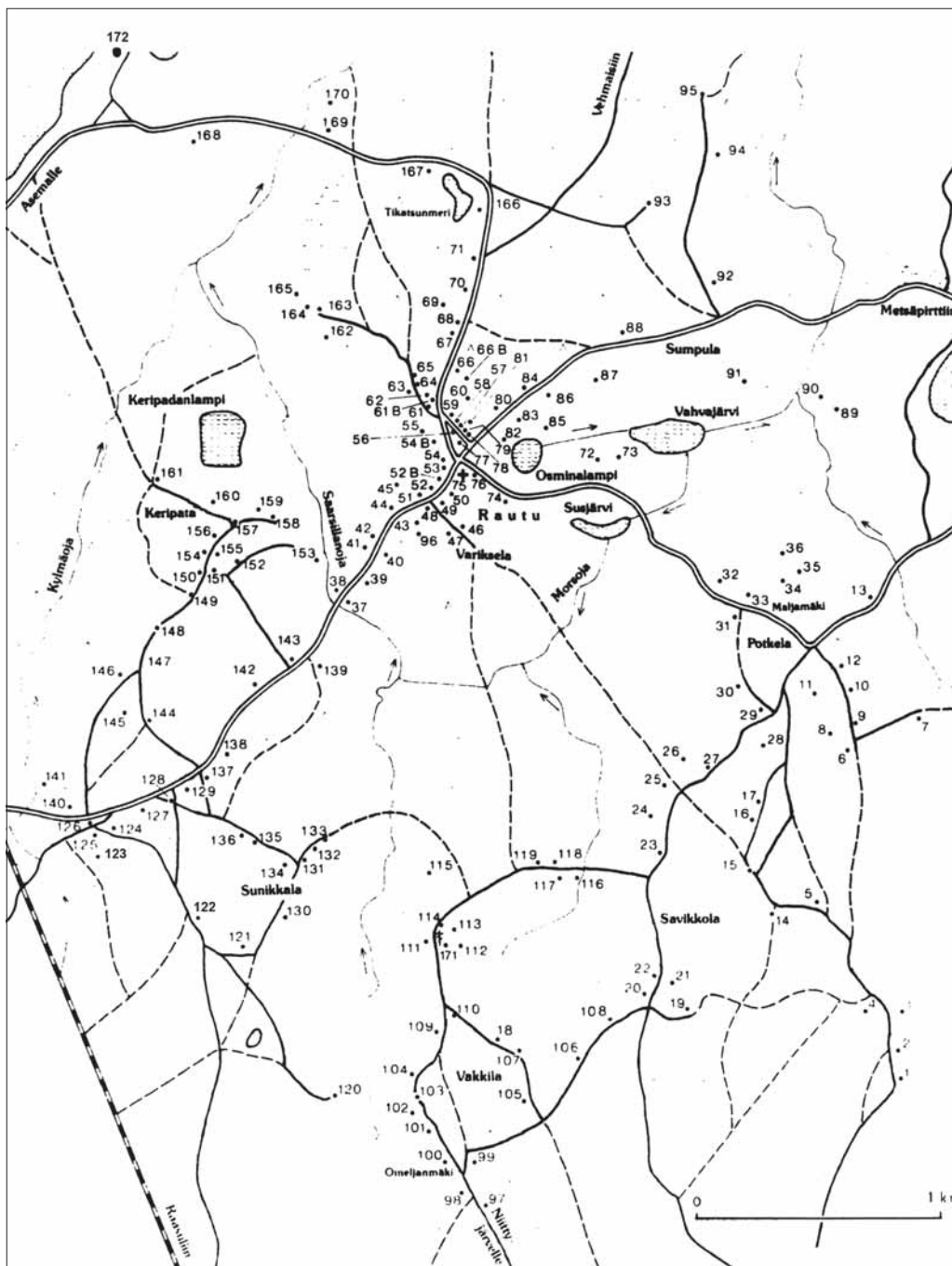
Laskeuduttiin kujasia ”Likassiin notkoon” ja noustiin seuraavalle mäelle. Vetken mäelle, jossa Kosti ja Anna Suvimaa asuivat - siis syntymäkotini. Suvimaalla oli maita myös Hakkarissa. Tämän tien laidassa oli sellaiset mutakuopat, jonne siat ajettiin etenkin kesäisin kujasia pitkin rypemään.

Vanaholta kuljettiin Hepoluosan kautta Sunikkalan lammelle. Siitä jatkettiin matkaa Lähteennotkon kautta Senalaan, jossa Saintulat asuivat. Nämä Vanala ja Senala olivat talojen kutsumanimiä. Tämä tapa lienee ollut käytössä yleensä kreikkalaiskatoisten asukkaiden jäljiltä. Nämä talojen nimet oli annettu vanhojen isäntien etunimien mukaan. Täällä oli Suvimaan talo Antreila, Vaskelaisen Maurla, Vahtealan Timmerlä, Valmun Mikula ja niin edelleen.

Niinkuin Raudun kylät yleensäkin, oli Sunikkala omavaraisesti toimeentuleva. Karjaa oli tilan koon mukaan kenellä enemmän kenellä vähemmän. Perunaa, juurikasveja ja useamman lajista viljaa kasvatettiin niin ihmisten kuin eläintenkin ravinnoksi. Sellainen hallalle arka vilja kuin tattarikin menestyi hyvin. Sikoja oli melkein joka talossa, ainakin teuraaksi syksyllä. Lihankin puolesta oltiin omavaraisia. Useassa talossa pidettiin myös emakkoja ja myytiin monta porsaanpahnuetta vuodessa. Moni lisäsi toimeentuloaan talvisin metsähommissa ja keväisin propsin vuolennassa ja lastauksessa.

Parhainta kuitenkin oli se, että koko kylän väki oli kuin yhtä perhettä. Yhteisiä olivat surut ja ilot. Toisiamme autoimme kukin vointinsa mukaan. Naapuriin pistäydyttiin ilman suurempaa asiaa, vain rupattelemaan, haastelemaan. Oltiin kiitollisia ja tyytyväisiä. Elämä oli elämisen arvoista...

KIRKONKYLÄN KOULUPIIRI

Kirkonkylän koulupiiri tuvasta tupaan 1939

Koulupiirin asukkaat kirjataan kylittäin etelästä pohjoiseen seuraavassa järjestyksessä: Potkela, Savikkola, Variksela, Sumpula, Vakkila, Sunikkala, Keripata ja Pienporkku.

01. **Kivelä.** Hännikäinen Simo taloll. s. 1.3.1898, vaimo Varpu o.s. Kuhalainen s. 3.2.1905. Tyyne Maria s. 2.12.1924, Mikko s. 4.4.1928.

02. **Uusitalo.** Pietiäinen Iida Sofia o.s. Ryyppö taloll. s. 22.4.1875, Helena s. 19.3.1904, Hilda s. 13.12.1914.

03. **Kuhala.** Kuhalainen Antti taloll. s. 25.10.1900 Inkeri. Väinö s. 1927, Simo s. 1929, Maija s. 1932, Maria Matintytär s. 10.7.1875, Toivo Yrjönpoika s. 7.1.1913 Inkeri, Ville Yrjönpoika s. 1.2.1907 Inkeri, Kinnari Helena Antintytär s. 30.9.1878.

04. **Ahola.** Ryyppö Mikko taloll. s. 12.6.1900, vaimo Anna Maria s. 16.1.1900 Lempäälä. Viljo Aleksanteri s. 4.3.1922, Helvi Maria s. 3.8.1923, Kaino s. 29.8.1926, Toini s. 29.11.1929, Mikko s. 7.2.1931, Anja Marjatta s. 10.7.1934, Väinö Tapani s. 7.5.1936, Hannu Veikko s. 1.9.1937.

05. **Kolkkila.** Jäske Mihail Dimitrinpoika taloll. s. 11.1.1894, vaimo Anna Katri o.s. Mörsky s. 30.1.1898, Toivo Johannes s. 14.4.1922, Seemi s. 16.7.1926, Sulo s. 29.11.1928, Väinö Veikko s. 22.12.1930, Anna s. 16.11.1932, Pentti s. 1.8.1936, Martti s. 6.1.1939.

06. **Nurmimirne.** Hännikäinen Mikko Antinpoika taloll. s. 26.8.1886, vaimo Anna Liisa o.s. Hännikäinen s. 19.12.1895, Eino Juho s. 2.5.1921, Anna Sievi s. 2.5.1921, Lauri s. 4.10.1923, Aimo Kalervo s. 30.1.1927, Martta Maria s. 12.4.1929, Helena s. 9.1.1934, Hanna s. 10.12.1936.

07. **Kuusoja.** Juhana Matinpoika Kekin perikunta. Hännikäinen Mikko Pekanpoika taloll. s. 10.1.1890, vaimo Helena o.s. Kekki ent. Monto s. 23.8.1898. Monto Elvi s. 1.3.1920, Aili Maria s. 9.4.1922, Anna Helena s. 6.1.1924, Helmi Alina s. 27.3.1927. Hännikäinen Niilo Mikon ja Helenanpoika s. 12.12.1930, Matti s. 7.10.1932, Alpo Johannes s. 13.7.1935, Aulis Eemil s. 7.12.1938. (9. lapsi Hanna syntyi 1942 Joutsassa)

08. **Ryyppölä.** Ryyppö Helena o.s. Kekki taloll. s. 28.7.1873, Onni Vilhelm s. 4.4.1908, vaimo Hilma Maria o.s. Puustinen s. 19.9.1914, Sirkka Sisko s. 22.4.1936, Sinikka Maria s. 24.10.1937.

09. **Anttila.** Hännikäinen Juho taloll. s. 25.2.1890, vaimo Hilda Sofia o.s. Kukko s. 28.2.1891, Armas Pekka s. 23.4.1914, Kauko Johannes s. 22.1.1930, Uuno Antti s. 4.6.1916, vaimo Martta o.s. Loponen s. 20.7.1917, Reijo Juhani s. 26.9.1939, Tauno Anshelm s. 31.8.1920, Mauno Urho s. 19.11.1922, Lea Eeva Marjatta s. 21.5.1925, Kerttu Annikki s. 7.10.1927.

10. **Anttilanmäki.** Hännikäinen Antti taloll. s. 10.9.1884, vaimo Anna Liisa o.s. Hämäläinen s. 18.3.1886 Metsäpirtti, Emmanuel s. 29.6.1913, Sylvi s. 14.11.1916, Pentti Mikko s. 8.10.1919.

11. **Kuusela.** Hännikäinen Ville taloll. s. 22.12.1891, vaimo Loviisa o.s. Mentu s. 13.6.1891, Otto Olavi s. 20.4.1920, Teemu s. 10.3.1929, Vuokko s. 10.3.1929.

12. **Hännikäisenmäki.** Hännikäinen Matti taloll. s. 4.8.1882, vaimo Eeva o.s. Valkonen s. 24.1.1883, Helmi s. 23.5.1917, Aino s. 2.7.1914, Eeva Marjatta s. 2.11.1935, Rauno Helge s. 23.12.1939 Pieksämäki.

13. **Thelinin hovi.** Koskinen Hilda o.s. Pulakka s. 25.7.1901, Laina Maria s. 10.3.1921, Anna Kaarina s. 19.3.1923, Toivo s. 15.1.1926. Pappinen Matti s. 11.7.1870, vaimo Anna s. 23.9.1881, Tuomas s. 24.10.1920.

14. **Honkala.** Jäske Juho taloll. s. 18.11.1890, vaimo Aune Maria o.s. Valkonen, jonka tytär Helmi Annikki s. 6.3.1932. Juho Jäsken 1. avioliitto Maria o.s. Nuora lapset: Eino (Eenokki) s. 13.9.1919 kaatui 4.3.1943 Lempaalassa, Eros (Eero) s. 24.4.1923, Ilmari s. 15.5.1926.

15. **Haimilaho.** Rastas Edvard Samulinpoika s. 18.6.1904, vaimo Maria o.s. Jäske s. 30.5.1899.

16. **Koivusaari.** Jäske Nikolai Kuismanpoika taloll. s. 19.9.1874, vaimo Anna Paavontytär o.s. Berovikow s. 2.12.1875. Jäske Eemil Jegorinpoika s. 20.7.1891, Johannes Jegorinpoika suutari s. 2.11.1894.

17. **Mannisenmäki.** Dimitri (Miitre) Kuismanpoika Jäsken perilliset. Jäske Jelena o.s. Sidorow taloll. s. 21.11.1870, Kati s. 9.10.1896, Grigori (Riku) Dimitrinpoika s. 26.8.1909, vaimo Elvi Maria o.s. Kähäri s. 25.4.1918, Johannes Dimitrinpoika s. 6.11.1912.

18. **Intke** Konstantin taloll. s. 26.3.1878, vaimo Darja o.s. Intke s. 1878, Paavo s. 8.3.1911, vaimo Anna Nikolaintytär o.s. Jäske s. 3.4.1914, Juho s. 27.10.1932, Mirja s. 23.2.1934, Stepan s. 20.7.1918.

19. **Harju.** Kuparinen Matti Tahvonpoika taloll. s. 13.6.1886, vaimo Helena o.s. Vero s. 24.9.1889 (desantit surmasivat 1943), Kaino Kalervo s. 21.6.1923.

20. **Husu** Simo Paavonpoika s. 1892 Lempaala, Sinaida s. 1919, Ilmari s. 1924, Maria Paavontytär s. 5.11.1883.

21. **Mäkelä.** Kähäri Mikko Yrjönpoika taloll. s. 21.8.1884, Matti s. 8.2.1890, vaimo Anna Maria o.s. Ihalainen s. 6.8.1896, Kaino s. 6.11.1918, Pentti s. 26.4.1927, Hilma s. 28.8.1929, Hilja s. 29.9.1933.

22. **Litmanen** Kaapro s. 4.2.1887 Metsäpirtti (Larin Parasken sukua), vaimo Maria o.s. Sorvali s. 1.7.1893, Anna Maria s. 1913, Aimo Aulis s. 12.4.1922, Aili Alina s. 2.12.1924, Onni Olavi s. 27.2.1927.

23. **Valkonen** Toivo Mikonpoika agronomi taloll. s. 7.8.1911, kaatui Ylämaalla 7.8.1941, vaimo Kaarin Irja Marjatta opettaja o.s. Lastikka s. 16.5.1914 Viipuri, Eeva Liisa Marjatta s. 20.11.1938 Käkisalmi, Martti Veikko Olavi s. 16.4.1940 Ylistaro, Emilia Marlotta o.s. Tuovinen s. 2.10.1883.

24. **Valkonen** Simo Matinpoika perilliset Valkonen Katri o.s. Paakkinen taloll. s. 4.9.1881, Johannes s. 9.5.1908, Elvi Sofia s. 12.9.1909.
25. **Valkonen** Matti Samulinpoika taloll. s. 5.8.1876, vaimo Liisa o.s. Nuija s. 22.12.1877, Antti s. 8.2.1903, vaimo Emilia o.s. Honkanen s. 25.5.1902, Aimo s. 11.10.1927, Matti Armas s. 16.8.1932, Milja Liisa s. 21.5.1936, Osmo s. 8.2.1939. Mikko Antero s. 5.10.1942, Toivo Johannes s. 6.10.1942, Uuno Kalevi Marianpoika s. 27.3.1930.
26. **Kolmikulma**. Valkonen Antti Samulinpoika taloll. s. 12.4.1879, vaimo Helena o.s. Viskari s. 24.5.1878 Sakkola.
27. **Onnela**. Valkonen Tauno Aleksander s. 15.7.1910, vaimo Aili Aini o.s. Huttunen s. 16.6.1908 Suojärvi, Raimo Alpo s. 28.5.1934, Heimo Jouko s. 25.11.1935.
28. **Valkola**. Valkonen Eino Johannes Samulinpoika taloll. s. 28.10.1899, vaimo Elviira Eliisa o.s. Monto s. 15.12.1902, Martti Samuli s. 12.3.1928, Pertti Pekka s. 22.6.1933, Anja Annikki s. 9.12.1935, Samuli Matinpoika suntio s. 4.5.1865, vaimo Anna Katariina o.s. Iitiä s. 25.11.1873.
29. **Hakola**. Juhana Matinpoika Loposen perilliset. Loponen Liisa o.s. Näränen taloll. s. 29.7.1875, Eino s. 4.7.1920.
30. **Kumpula**. Vanhanen Katri o.s. Herlin taloll. s. 20.10.1877, Anna Maria s. 7.6.1905, Helena s. 20.8.1912, Seija Inkeri s. 10.8.1938.
31. **Maljamäki**. Vanhanen Matti Paavonpoika taloll. s. 21.8.1874, vaimo Liisa o.s. Kuoso s. 25.5.1887, Toivo Johannes s. 19.9.1910, vaimo Anna Eliina o.s. Termonen s. 24.9.1910, Pentti Heino s. 11.11.1937, Veikko Olavi s. 2.7.1939, Ville s. 4.12.1912, Väinö s. 10.3.1916, Eino Aleksanteri s. 14.3.1918, Erkki s. 8.4.1920, Matti Olavi s. 26.6.1923, Tyyne Maria s. 5.1.1926.
32. **Harjula**. Paukku Antti Juhonpoika taloll. s. 23.11.1868, vaimo Mari o.s. Jantunen s. 6.8.1872, Mikko s. 6.2.1905, vaimo Ly Lydia o.s. Huuhka s. 28.12.1905, Irja Marjatta s. 10.9.1935, Laina Irene s. 14.5.1937. Hautamäki. Eino Ilmari s. 22.3.1918, Väinö Armas s. 18.2.1923.
33. **Takala**. Monto Paavo taloll. s. 6.1.1891, vaimo Anna Maria o.s. Lamppu s. 3.5.1896 Sakkola, Toivo Aleksander s. 1.7.1917, Reino s. 1.7.1919, Arvi Eemil s. 24.5.1923, Kaino Johannes s. 21.2.1929, Mikko Kalevi s. 27.4.1931, Niilo s. 9.10.1934, Vilho Paavo s. 16.9.1936, Heino s. 8.5.1938.
34. **Mattila**. Rastas Helena o.s. Monto taloll. s. 11.6.1881, Matti Evert s. 18.8.1906, Oskari Aleksanteri s. 8.9.1908, Bertta Amalia s. 29.1.1911, Erna Ester s. 24.7.1918, Aarne Armas s. 24.7.1918. Monto Riitta taloll. s. 6.10.1883.
35. **Linnamäki**. Monto Arvid Kustaa taloll. s. 27.12.1897, vaimo Iida o.s. Partanen s. 8.8.1902, Sanna Sanelma s. 6.12.1924, Selma Helena s. 25.10.1927, Kaarlo Matti s. 19.9.1935.

36. **Onnenkukkula.** Monto Juhana Kustaanpoika taloll. s. 23.5.1872, vaimo Anna o.s. Hartikainen s. 19.5.1885 Tohmajärvi, Kaino Ilmari s. 27.9.1916, Uno Johannes s. 24.6.1921, Helli Ester s. 28.8.1923, Helmi s. 8.3.1930.

37. **Orloff** Hilma Aurelia ompelija s. 1886.

38. **Ruuskanen** Jevdokia Sergeintytär o.s. Haukka räätäli s. 12.1.1887, Leo Osvald Fredrikinpoika s. 11.1.1913, Helge Kalervo s. 13.2.1920, Pauli Pellervo s. 30.10.1921.

39. **Määttälä.** Orava Matti taloll. s. 13.12.1897, vaimo Helena o.s. Määttänen s. 12.3.1897, Aune Annikki s. 24.4.1925, Aura Aliisa s. 14.7.1928, Raili Helena s. 26.6.1933. Määttänen Aune o.s. Lallukka s. 9.1.1865.

40. **Kaupatalo.** Pietiäinen Seemi Armas s. 5.10.1908, vaimo Veera Raakel o.s. Könni s. 1.6.1911 Kemi.

41. **Rientola.** Raudun Nuorisoseuran talo.

42. **Järveläinen** rouva ja tytär Sirkka.

43. **Ruusnel** Kielo (Karlsson) Matilda Vilhelmiina o.s. Andersson s. 12.4.1886 Kivennapa.

93. **Kaivot** (3).

44. **Pihlamäki.** Karlsson Anna o.s. Falin s. 1863, Lidia Petterintytär s. 1882.

45. **Annala.** Lääkäritalo. Rainio Henrik Gabriel kunnanlääkäri s. 26.2.1906 Ulvila, vaimo Anna Rauha Valpuri o.s. Rätty hammaslääkäri s. 1.8.1908 Eno, Heikki Juhani s. 27.12.1939 Oulu. Tukia Varpu o.s. Henttinen työl. s. 1.5.1868.

46. **Hamu** Johannes Tuomaanpoika taloll. s. 7.12.1902, vaimo Lempi Loviisa o.s. Huuhka s. 25.11.1907, Pentti Olavi s. 20.3.1926, Taisto Tuomas s. 11.10.1929, Kaino Johannes s. 13.7.1932, Esko Albert s. 21.6.1933. Huuhka Reino Johannes s. 17.6.1920, Irja Hellin s. 22.4.1926. Tilly Emma s. 15.8.1865 Vehkalahti.

47. **Määttänen** Antti taloll. s. 13.8.1903, Irja Maria o.s. Viinanen s. 22.10.1914, Pirkko Liisa Antintytär s. 22.9.1930, Heikki Antero s. 20.10.1939 Jäppilä, Niilo Markku s. 1942, Lauri Samuli s. 1945 ja Jukka Pekka s. 1953. Antin veljet Aleksanteri s. 1911 kaatui 8.12.1939, Heikki s. 28.12.1915 kaatui 1945, Lauri s. 1.3.1918 kaatui 24.7.1944.

48. **Kuusikko.** Apteekkari A. Hall'in talo. Holgers Helmi Eveliina apteekkari s. 17.7.1892 Pirttikylä. Suominen Kirsti Ingeborg apteekkarin oppilas s. 29.4.1916 Helsinki. Paloposki Johannes autonkuljettaja s. 14.6.1907 Kivennapa.

49. **Matti Kiesiläisen kauppa.**

50. **Kirkkomäki.** Lopenen Pekka Mikonpoika s. 27.10.1900, vaimo Elina s. 10.2.1903, Mikko Tuomas s. 14.9.1926, Jaakko Pekka s. 21.5.1928, Tuomas s. 13.10.1931, Sisko Inkeri s. 30.3.1933, Mirja Sofia s. 17.4.1938.

51. **Tekstiilitalo.** Kiiski Amalia s. 1896, Loponen Ilmi s. 4.6.1912.

52. **Ala-Vuoksen Osuusliike.** Nieminen Aarne Albert mh s. 26.5.1904 Valkjärvi, vaimo Laina Lahja o.s. Kilpinen s. 8.2.1909, Eila Anneli s. 22.1.1939, Mirja Sisko s. 13.8.1934 Sortavala mlk. Vuohelainen Matti kauppias s. 8.7.1897 Käkisalmi, vaimo Iida Helena o.s. Komi s. 23.1.1898, Sylvi Esteri s. 12.7.1923, Toivo s. 15.11.1924.

52b. **Loponen** Simo Mikonpoika taloll. s. 2.4.1894, vaimo Paraskova Nikolaintytär o.s. Intke s. 14.7.1895, Aimo Johannes s. 22.3.1919, Kauko Veikko s. 13.3.1922, Unto Ensio s. 30.11.1925, Alvar Eerikki s. 15.1.1928, Martti Matias s. 2.3.1930, Simo Oskari s. 14.5.1932.

53. **Loponen** Jalmari Mikonpoika taloll. s. 7.2.1898, vaimo Lyydia Maria o.s. Multanen s. 13.12.1900 Joroinen, Heikki s. 5.11.1930, Matti s. 5.2.1936.

54. **Hinkkasen sainoi.** Hinkkanen Hilja Sofia ruokalanpitäjä s. 2.6.1888, Oskar Johannes s. 2.11.1891, Helvi Amanda s. 12.9.1918, Toini Amalia s. 22.4.1922, Eero Eino s. 22.2.1902, vaimo Tyyne Saima o.s. Liukka s. 30.12.1902 Ruokolahti, Pentti Heikki Tuomas s. 18.8.1932.

54b. **Urheilukenttä.**

55. **Kirkonkylän kansakoulu.** Kivilaakso Auvo johtajaopettaja s. 19.3.1907 Polvijärvi, vaimo Aune Eeva Liisa o.s. Hokkanen opettaja s. 3.8.1908 Mäntyharju, Hellä Aune Anneli s. 18.4.1932 Luhanka, Anja Liisa s. 25.11.1933. Hokkanen Albertiina s. 3.6.1875 Kangasniemi. Home Lyyli Martintytär opettaja s. 24.5.1901 Suojärvi. Lamppu Rauha Siviä opettaja s. 15.1.1901 Vuoksela.

56. **Postitalo.** Kärkelä Aina postinhoitaja s. 10.12.1882 Orimattila.

57. **Raudun Osuuskauppa.** Pullinen Matti johtaja s. 20.12.1895 Käkisalmi, vaimo Hilma o.s. Ravantti s. 1.11.1902 Heinjoki, Sirkka Sinikka s. 6.6.1926 Heinjoki, Matti Kustaa Kalervo s. 11.3.1930 Heinjoki, Seija Sohvi s. 14.11.1933 Heinjoki. Tirri Pekka kaupanhoitaja s. 4.1.1907 Kurkijoki, vaimo Laina Kyllikki o.s. Vesterinen s. 28.7.1911 Kanneljärvi. Kuntsi Pauli s. 1926.

58. **Raudun Osuuskaupan leipomo.**

59. **Raudun Osuuskaupan kahvila.** Kallonen Alma kahvilan emännöitsijä s. 3.5.1902 Sakkola. Vähäniemi Maura o.s. Haukka s. 12.11.1880.

60. **Osuuskaupan asuntola.** Tervo Toivo Armas leipuri s. 1.6.1903 Muolaa, vaimo Elma Lyydia o.s. Ukkonen s. 24.2.1905 Muolaa. Niemi Eino Johannes s. 1.2.1913 Töysä, vaimo Toini Siviä o.s. Vanhanen s. 17.12.1911 Muolaa, Kaarlo s. 1921. Korkka Toivo autonkuljettaja s. 19.6.1907 Inkeri, vaimo Signa Maria o.s. Pärssinen s. 16.10.1915 Sakkola, Pentti Kalervo s. 21.3.1938. Sipari Annikki liik.apulainen s. 23.1.1910 Virolahti. Kurki Maria liik.apulainen s. 29.4.1910. Repo Reino liik.apulainen.

61. **Jäsken talo.** Jäske Ville (Vasili) Paulinpoika mäkitilall. seppä s. 18.11.1870, vaimo Maria Aleksanterintytär s. 10.10.1876, Sofia kirjastonhoitaja s. 22.1.1901, Olga s. 10.11.1906, Johannes s. 10.6.1911, Nikolai s. 23.9.1913, Aino Helena s. 28.4.1918, Eino s. 28.4.1918 kaatui 3.12.1941, Pentti s. 22.8.1920.

61b. **Jäsken paja.**

62. **Ruumishuone.**

64. **Hautausmaan portti.**

65. **Vapaussodan sankaripatsas.**

66. **Paksu - Pihlakoski** Jalmary poliisikonst. s. 1.7.1902 Metsäpirtti, vaimo Maria o.s. Kuoppa s. 5.6.1903 Metsäpirtti, Aili s. 23.11.1925 Metsäpirtti, Eeva s. 19.9.1933.

66b. **Honkanen** Martta Vilhelmiina kättilö s. 17.5.1901 Janakkala, Pirkko Anneli s. 8.7.1931 Riihimäki.

67. **Loposen paja.**

68. **Loponen** Eemil Aataminpoika seppä s. 7.6.1899, vaimo Helena o.s. Korkka s. 3.9.1899 Sakkola, Anna Helena s. 3.10.1923, Meeri Maria s. 22.1.1925, Eino Eemil s. 30.8.1926, Kauko Kalervo s. 21.7.1928, Onni Aatto s. 31.12.1929, Heino Veikko s. 8.5.1931, Pentti Aapraham s. 4.12.1932, Maij Liisa s. 19.9.1934.

69. **Paukkunen** Ida Maria o.s. Pehkonen s. 29.11.1880, Helmi Maria ompelija s. 20.11.1904, Sirkka Lilja Marjatta s. 13.7.1926.

70. **Suvipelto** ent. Sidoroff Aleksandra Alekseintytär mäkitilall. s. 2.5.1886, Siro s. 14.3.1916.

71. **Rastas** Nuuti s. 27.8.1902, vaimo Liina o.s. Kuparinen s. 20.6.1904, Kauko Jaakko myöh. vuorineuvos s. 3.11.1925, Irja Siviä s. 4.7.1927, Elli Annikki s. 27.6.1929, Eeva s. 21.4.1940.

72. **Pappila. Mustilanmäki.** Salo Paavo Ismael rovasti s. 15.12.1890 Sahalahti, vaimo Elna Sofia o.s. Alitalo s. 15.3.1906 Kuusisto, Eeva Sofia myöh. kirjastonhoitaja, kirjailija s. 7.4.1926, Simo Oskari myöh. rovasti s. 11.5.1931, Hannu Paavi plastiikkakirurgi s. 28.9.1935, Leena myöh. maisteri s. 13.1.1940. Koukonen Sievi s. 25.12.1921. Sappinen Lempi Maria s. 1.2.1915. Paukku Maria s. 1895.

73. **Pappilan tilanhoitajan asuintalo.** Hännikäinen Mikko talonhoitaja s. 7.8.1901 Lempaala, Sulo s. 18.5.1923, Johannes s. 1925, Simo Kalevi s. 1931.

74. **Damskin paja.**

75. **Raudun ev.lut. kirkko.**

76. **Fockien sukuhautausmaa.**

77. **Vuoden 1656 taistelun muistomerkki.**

78. **Pitäjäntupa ja kirjasto.** Meskanen Johannes Emmanuel Juhonpoika haudankaivaja s. 5.8.1896, vaimo Hilma o.s. Summanen s. 6.1.1900 Lempaala, Toivo Johannes s. 6.6.1923, Jouko Matti s. 14.12.1924, Antti Uljas s. 19.10.1927, Toimi Eemil s. 2.8.1930, Anna Maria s. 14.4.1932, Eino Arvo s. 3.7.1935. Tukiainen Martta diakonissa s. 22.5.1907 Ruskeala.

79. **Osuuskassa.**

80. **Kuntala.** Kunnan toimitalo. Pietiäinen Juho vahtimestari s. 4.9.1909, vaimo Sylvi o.s. Pusa s. 9.10.1914, Hilja Katariina s. 10.10.1934, Eino Antero s. 18.8.1936.

81. **Anttila.** Herlin Antti taloll. s. 16.5.1872. Franssila Jouko Mauno metsätalouden neuvos s. 19.2.1910 Sortavala.

82. **Pulakka** Kustaa Iivari Mikonpoika tilall. s. 22.8.1894, vaimo Helena o.s. Susi s. 11.2.1895 Metsäpirtti, Taito Veikko s. 15.11.1925, Anja Saara s. 6.7.1930, Sisko Annikki s. 12.6.1932, Hilikka Anneli s. 25.9.1936, Terttu Kyllikki s. 10.3.1919, Terho Anselm s. 7.6.1922, Aili Tellervo s. 6.7.1922.

83. **Simo Husun mylly.** Nuija Eliina Annantytär s. 23.1.1908, Anna Paula s. 15.3.1931, viljam s. 28.10.1918. Attola Petter poliisikonst. s. 15.12.1913, vaimo Aune Irene o.s. Lifländer s. 23.2.1923.

84. **Raudun museo.**

85. **Kantola.** Paavilainen Juhana mäkitupalainen s. 1865, vaimo Riitta o.s. Mentu s. 1879, Anna s. 1921, Juho s. 1882, Katri s. 1890, Heikki s. 1924, Liisa s. 1918, Jaakko s. 1917, Maria s. 1878.

86. **Ahtiainen** Juho poliisikonst. s. 1903, vaimo Hilma s. 1905, Aune, Juhani.

87. **Lamminpää.** Partanen Aukusti taloll. s. 21.2.1899, vaimo Alma o.s. Kauranen s. 14.4.1899 Valkjärvi, Teuvo Veikko s. 26.4.1922, Teemu Päiviö s. 13.5.1925, Aino Helena, Toini.

88. **Järvelä.** Sojakka Juho taloll. s. 4.4.1890, vaimo Anna Lahja o.s. Kiuru s. 19.12.1891, Hulda Sodja s. 6.12.1914, Pekka Päiviö s. 19.8.1921, Laina Mirjam s. 15.12.1927, Pekka s. 14.4.1865.

89. **Harjula.** Toivonen Viktor taloll. s. 5.12.1878 Kuorevesi, vaimo Maria o.s. Malinen s. 20.7.1873 Ruskeala, Uno taloll. s. 22.12.1907. Suniatoff Vladimir valtioneuvos s. 1860 Venäjä, vaimo Sofia s. 1868 Venäjä.

90. **Sumpula.** Rajala Juho Kallenpoika, vaimo Liisa o.s. Naskali s. 22.8.1891, Anna Hilma s. 8.7.1911, Rauha Sofia s. 2.4.1920, Lauri Johannes s. 5.12.1922, Kaarlo Evert s. 9.9.1925, Pentti Jalmari s. 20.1.1928, Eino Armas s. 6.12.1932.

91. **Heinälä.** Koskinen Jalmari taloll. s. 30.7.1879 Vesilahti, Veikko Ilmari s. 28.11.1916, Vuokko Maria s. 9.11.1921.

92. **Lehtola.** Hännikäinen Johannes Mikonpoika mallitila taloll. s. 7.2.1900, vaimo Iida o.s. Koukonen s. 24.6.1901, Eero Johannes s. 17.1.1924, Eine s. 8.9.1925, Eevi Annikki s. 11.1.1928, Jouko Ilmari s. 15.1.1930, Sirkka Liisa s. 13.4.1932, Reino Jaakko s. 22.6.1935. Syrjälä Arvo Jeremias maatalousteknikko s. 26.6.1904 Kokemäki.

93. **Viljala.** Hollari Kaarlo taloll. s. 16.7.1881 Vesilahti, vaimo Hilma Maria o.s. Mielonen s. 11.7.1879 Kurkijoki. Kaarlo Olavi s. 28.6.1910.

94. **Haapaniemi.** Kärkkäinen Juho Jalmari taloll. s. 31.10.1895, vaimo Eeva o.s. Honkanen s. 25.4.1902, Tauno s. 5.11.1920.

95. **Niemenpää.** Pyöttö Mikko taloll. s. 24.9.1876, vaimo Endokia o.s. Vaskelainen s. 15.5.1883, Eemil s. 3.5.1912, Hilja Helena s. 15.6.1920, Väinö s. 10.6.1910, vaimo Elisabet o.s. Ihalainen s. 15.11.1912.

96. **Varikselan kaivot.**

97. **Siitonen** Regina o.s. Paavilainen Juhontytär s. 31.8.1903 Lempaala, Maria s. 31.3.1905 Lempaala, Olavi s. 23.4.1926, Kerttu Inkeri s. 11.8.1928, Lyyli Annikki s. 28.7.1935, Oiva s. 7.5.1937, Aarne s. 3.6.1939.

98. **Raatikainen** Emma o.s. Hauhia s. 20.8.1886.

99. **Omelianmäki.** Vaskelainen Jefim taloll. s. 17.5.1874, vaimo Jelena o.s. Emaljasow s. 4.2.1875, Nikolai s. 11.9.1904, Emilian s. 13.7.1911.

100. **Heikkinen** Lauri työlä. s. 17.10.1869 Lempaala, vaimo Maria s. 26.7.1882 Lempaala.

101. **Onnela.** Kukkonen Tuomas vävy s. 28.2.1877, Mikko s. 12.8.1909, v:po Anna Iljantytär o.s. Jäske s. 24.6.1909, Irja Helena s. 30.1.1934, Väinö Yrjö s. 31.7.1919.

102. **Vassula.** Intke Vasili taloll. s. 5.4.1869, vaimo Natalia o.s. Pahamow s. 20.8.1873.

103. **Myllyoja.** Jäske Helena Iljantytär taloll. s. 6.5.1919, Paavali s. 6.5.1912, Katariina s. 20.9.1921. Koukonen Johannes s. 24.11.1907, vaimo Olga o.s. Jäske s. 23.5.1905, Eeva Anna s. 28.7.1939.

104. **Uutela.** Karpoff Irina Paavontytär o.s. Intke taloll. s. 20.4.1870, Paavo s. 8.9.1903, Johannes s. 31.7.1907, vaimo Maria Nikolaintytär o.s. Intke s. 1.8.1909, Viljo Kalevi s. 31.3.1933, Veikko s. 27.7.1936, Nikolai s. 17.6.1912, Maria Ivanintytär s. 17.4.1900 Venäjä, Eila Annikki s. 16.8.1928, Anna s. 21.9.1930.

171. **Vakkilan tsasouna** eli Palkealan kreikkalaiskatolisen seurakunnan kappeli.

105. **Jäske** Nikolai taloll. s. 24.12.1892, vaimo Maria o.s. Tuhkunen s. 1892, Vianor s. 3.8.1918, Anja Rakel s. 18.4.1925, Hilikka Liisa s. 19.3.1930, Maija Annikki s. 27.7.1932.

106. **Hauhia** Seppo Ilmari Siirinpoika s. 11.4.1930 Suojärvi, Eeva Maria tullivartija Vilho Hauhian leski s. 2.7.1900, Väinö Erkki s. 25.4.1918, Eino s. 14.6.1920, Tauno s. 14.6.1920, Kirsti Kyllikki s. 22.5.1924, Vilho Kalevi s. 7.3.1926.

107. **Pylkkö**. Haukka Nikolai s. 20.3.1926, Tatjana s. 2.3.1919, Saara Kyllikki s. 8.6.1938.

108. **Intke** Johannes taloll. s. 30.11.1891, vaimo Olga o.s. Kotschelow s. 7.12.1899, Veikko Johannes s. 24.8.1924, Olavi s. 22.5.1927, Pauli Mikael s. 1.2.1930, Maija s. 23.3.1930, Anja s. 9.1.1937, Aini Maria s. 6.7.1920, Paavali s. 12.4.1906.

109. **Intke** Nikolai taloll. s. 1.1.1871, Vennio Aleksander s. 10.8.1899, Sarrela Johannes s. 15.3.1901, Intke Nikita s. 1.4.1903, Nikolai s. 15.6.1905, Teodor s. 27.8.1907, Helena s. 6.10.1911, Simeon s. 9.10.1913, Vasil s. 1.1.1916, vaimo Elvi Sofia o.s. Jäske s. 20.3.1920, Pentti Vasili s. 10.12.1939, Eenokki s. 24.1.1919.

110. **Jääskelänmäki**. Jäske Maria s. 24.6.1884, Aleksander Ivaninpoika taloll. s. 7.12.1895, Toivo Johannes s. 4.3.1919, Tauno Aleksanteri s. 3.11.1920, Johannes s. 14.1.1923, Kaino Veikko s. 6.1.1927, Eila Anni s. 16.3.1931, Lauri s. 9.7.1932, Aira Maria s. 11.6.1935.

111. **Jäske** Maria Aleksintytär taloll. s. 18.7.1879, Anna s. 3.6.1913, Toivo s. 16.11.1919, Mauri Olavi s. 14.10.1926, Johannes Nikolainpoika s. 30.6.1900, vaimo Miina o.s. Kolehmainen s. 18.8.1901.

112. **Jäske** Anna Paavontytär o.s. Jeremojeff taloll. s. 28.4.1883 Metsäpirtti, Paavali Kuismanpoika s. 13.11.1909, vaimo Maria o.s. Pöppönen s. 3.1.1915 Suojärvi, Johannes Kuismanpoika s. 22.9.1911 Suojärvi, Anni s. 2.4.1916 Suojärvi, Eenok Kuismanpoika s. 15.10.1918, Nikolai s. 15.12.1920.

113. **Vakkila**. Jäske Vasili taloll. s. 15.3.1881, vaimo Aleksandra o.s. Vaskelainen s. 2.11.1880, Johannes s. 6.6.1919.

114. **Intke** Anna Timofenintytär mäkitilallinen s. 1.9.1894. Petroff Hilma o.s. Feodorw s. 30.8.1905. Panteleimoff Anna Aleksintytär o.s. Jäske s. 20.8.1869.

115. **Petroff** Nikolai taloll. s. 1869 Venäjä, vaimo Helena s. 1905, Esko s. 1927, Pentti.

116. **Onnela**. Kuparinen Matti Tahvonpoika.

117. **Pietinen**. Koukonen Anna Katarina o.s. Hauhia s. 16.11.1883, Toivo Erkki s. 19.5.1916, Uuno Tuomas s. 28.4.1918, Pekka Armas s. 22.12.1921, Helena s. 4.7.1928.

118. **Vakkila**. Kuparinen Juho Heikinpoika taloll. s. 13.7.1882, vaimo Elina o.s. Lamppu s. 13.2.1886 Metsäpirtti. Mörsky Toivo Johannes Matinpoika s. 12.6.1933.

119. **Toivola**. Kuparinen Helmi Katariina o.s. Koukonen s. 30.5.1906, Tuomas Heikinpoika s. 18.6.1925, Toivo s. 14.8.1926, Helga s. 13.1.1928, Eeva s. 24.3.1930, Martti s. 12.10.1932, Matti s. 26.3.1936, Paavo taloll. s. 25.1.1897.

119b. **Rastas** Antti Samulinpoika s. 6.8.1902, Toivo s. 5.9.1914, Matti Armas s. 3.1.1920.

120. **Saintula** Nikolai taloll. s. 20.3.1893, vaimo Elisabet o.s. Vaskelainen s. 5.6.1895, Maria s. 23.6.1918, Aino s. 23.6.1919, Eenokki s. 30.12.1920, Toivo s. 24.5.1924, Helmi s. 16.5.1926, Lempi s. 5.11.1934.

121. **Pohomo**. Vainio ent. Pohonoff Mihail Ivaninpoika taloll. s. 11.3.1896, vaimo An-na o.s. Mihailow s. 6.10.1902, Unto Mikael s. 20.1.1927, Tauno Johannes s. 20.10.1929, Sylvi Maria s. 20.10.1929, Toini Helena s. 8.8.1932, Jaakko s. 13.2.1934, Martti s. 8.9.1936, Maria taloll. sisar s. 14.2.1890, Ivan Vasilinpoika s. 1860, Paraskovja s. 1865.

122. **Rajala** Näränen Veikko Valfrid tilall. s. 12.10.1911 Ruokolahti, vaimo Anna o.s. Vaskelainen s. 12.7.1910, Leila Eeva Marjatta s. 10.7.1935, Auli Juho Mikael s. 5.9.1936, Isto Olavi Valfrid s. 30.5.1938.

123. **Poduschkin** Aleksanteri Elisabetinpoika taloll. s. 12.8.1912, vaimo Elma Elina o.s. Kaikkonen s. 1914.

124. **Sojakanmäki**. Sojakka Pekka Mikonpoika työl. s. 1.6.1898, vaimo Katariina o.s. Vaskelainen s. 1.1.1902, Toivo Mikko s. 31.7.1924, Eeva Maria s. 6.8.1927, Pauli Armas s. 21.1.1931, Kaino Gunnar s. 12.5.1934. Kyyrä Anna Liisa s. 8.4.1899, Kauko Ensio s. 9.2.1921, Terttu Tellervo s. 23.2.1923, Ahti Aatos s. 23.5.1927, Armi Antero s. 8.6.1935.

125. **Kavander** Helmi Lyidia s. 1897 Ulvila, Eelis Valdemar s. 24.12.1922, Ilta s. 16.5.1927.

126. **Sorvali** Nikolai s. 26.3.1902, Johannes s. 15.10.1908. Kippa.

127. **Vaskelainen** Anna s. 1892.

128. **Tarhamaa**. Sojakka Pavel taloll. kelloseppä s. 5.6.1886, vaimo Nastasia Timotytyr o.s. Intke s. 16.1.1897, Vianor s. 30.8.1920, Helmi s. 4.4.1923.

129. **Kaattranen** Antti Tuomaanpoika työl. s. 8.4.1889, vaimo Anni o.s. Kimonen s. 6.9.1894, Ilmi Rauha s. 13.10.1922, Uuno Olavi s. 16.7.1928, Eino Vilhelm s. 8.11.1930, Kaarlo Aulis s. 26.9.1934.

130. **Vetkemäki Haukkala**. Haukka Ilja Aleksinpoika taloll. s. 21.6.1874, vaimo Natalia o.s. Intke s. 27.7.1876, Johannes s. 20.6.1899, vaimo Liisa o.s. Vilkki s. 20.6.1895, Eila Annikki s. 23.5.1932, Vilkki Ville Johannes Liisanpoika s. 23.7.1926, Vasili s. 16.4.1914.

131. **Toivola**. Vaskelainen Nikolai taloll. s. 2.8.1877, vaimo Jelena o.s. Haukka s. 18.4.1881, Aarne Toivo s. 4.10.1921.

132. **Niemelä**. Vahteala ent. Jelisejeff Maria s. 1883, Pekka s. 16.9.1904, Katariina s. 24.8.1908.

133. **Mäkelä**. Valmu ent. Jelisejeff Aleksandra taloll. s. 27.8.1879, Maria s. 23.3.1901, Olga s. 1.4.1904, Johannes s. 17.1.1907, Helena s. 25.9.1910, Simeon s. 3.9.1912.

134. **Suvimaa** Konstantin taloll. s. 10.3.1885, vaimo Anna o.s. Intke s. 5.1.1895, Vianor s. 26.11.1915, vaimo Lydia o.s. Vaskelainen s. 14.7.1916, Johannes taloll. s. 24.1.1923, Viljo Sander s. 24.9.1932.

135. **Kyllästinen** Aatami taloll. s. 1869.

136. **Kyllästinen** Juho.

137. **Holttisen talo ja paja.** Holttinen Viljam seppä s. 1.8.1907, vaimo Tyyne o.s. Rakkolainen s. 17.7.1907, Reino Antero s. 9.3.1929 Kivennapa, Tauno Heikki s. 11.8.1935.

138. **Holttinen** Jooseppi s. 19.4.1880.

139. **Leppälä.** Ontronen Simo Juhonpoika vilj. s. 17.7.1901, vaimo Helena o.s. Mihailow s. 9.5.1909, Uno Nikolai s. 31.7.1929, Aino Johannes s. 25.9.1930, Anja Katariina s. 14.7.1933.

140. **Honkasen kauppa.** Honkanen Hilja Pauliina kapp. o.s. Ruuskanen s. 24.6.1889, Aura Kyllikki s. 6.5.1917.

141. **Limonaditehdas.** Vaskelainen Juho s. 10.3.1890.

142. **Vanola.** Vaskelainen Aleksander taloll. s. 13.3.1897, vaimo Evdokia o.s. Peltola s. 6.10.1898 Metsäpirtti, Aimo Veikko s. 12.7.1924, Kaarlo Ilmari s. 17.8.1933.

143. **Kumpula.** Karhunen Liisa o.s. Heikkonen s. 18.2.1873, Iida Helena s. 29.9.1910. Tallus Teodor mäkit. s. 7.1.1896, vaimo Anna s. 6.3.1891.

144. **Vaskelainen** Kaisa.

145. **Pennanen** Johan Edvard vilj. s. 8.11.1869, vaimo Elsa o.s. Hymprä s. 21.10.1889, Arvo Johannes s. 16.9.1923, Urho Matias s. 1.4.1926, Elsa Helena s. 23.10.1927, Rauha Alina s. 6.3.1930, Rosa Dofia s. 11.7.1921.

146. **Tervahauta.** Jelisejeff Anastasia taloll. s. 2.4.1880 Metsäpirtti, Toivo Nikolainpoika s. 30.8.1921, Anna s. 23.10.1911, Anna Orvokki s. 26.4.1931, Eeva Maria s. 1.9.1934, Keijo Olavi s. 26.2.1936.

147. **Vaskelainen** Kiril taloll. s. 25.12.1875, vaimo Anna o.s. Rastas s. 8.1.1885, Eenokki s. 21.8.1918, Anna s. 26.10.1920, Aarne Johannes s. 20.7.1923, Vilho Kalevi s. 2.8.1926.

148. **Kainukangas** ent. Feodoroff taloll. s. 1.5.1870, vaimo Natalia Vasilintytär s. 12.5.1873, Johannes s. 29.6.1907, vaimo Jenny Ester o.s. Kalmi s. 1.11.1913, Saimi Kaarina s. 10.7.1933, Raili Anneli s. 9.2.1938, Vianor s. 30.9.1918.

149. **Änkiläinen** Janne Mikonpoika vilj. s. 12.4.1897 Impilahti, vaimo Aliina o.s. Koppanen s. 23.4.1893 Sakkola. Aarre Erkki s. 18.8.1921 Impilahti, Kirsti Inkeri s. 23.3.1933, Pentti Johannes s. 12.5.1937. Dormidonoff Mihail s. 2.9.1871, vaimo Jelena s. 1.5.1873. Malvinen ent. Mihailoff Viktor taloll. s. 11.5.1912, vaimo Saima Helena o.s. Leppänen s. 12.7.1910 Sakkola, Bertta Paula s. 22.6.1937.

150. **Harjupelto.** Vaskelainen Aleksander taloll. s. 3.4.1914. Säde Dimitri.
151. **Hakola.** Kemiranta ent. Feodoroff Anna taloll. s. 3.12.1865, Nikolai s. 30.5.1902, Aarni Johannes s. 23.6.1923, Vilho Olavi s. 20.5.1926, Onni Mauri s. 5.8.1931, Pauli Kalevi s. 7.1.1934, Reijo Armas s. 14.5.1936, Meeri Annikki s. 14.1.1933, Liisa s. 17.3.1897, Johannes s. 19.8.1908. Sikiö Martta Mirjam s. 29.3.1920.
152. **Kolkkala.** Vaskelainen Varpu taloll. s. 1861. Nikolai s. 26.8.1885, vaimo Maria o.s. Siderow s. 13.4.1887, Evsevia s. 29.8.1915, Veikko s. 13.10.1920, Pentti Aleksander s. 6.7.1927, Sylvi Saine s. 22.11.1930, Niilo Johannes s. 10.2.1932, Maria Vasilintytär s. 29.10.1890, Aleksander Vasilinpoika s. 27.4.1908.
153. **Mikkola.** Vaskelainen Antti s. 8.3.1901, Natalia s. 1.8.1871.
154. **Valmisalmi** Jekaterina o.s. Sorvali s. 27.4.1876, Johannes s. 26.9.1913, Eenokki s. 1.1.1917, Pietari s. 26.3.1910.
155. **Vaskelainen** Nikolai s. 1885, vaimo Maria s. 1887, Evsevia s. 29.8.1915, Sinaida s. 1917.
156. **Mäkelä.** Vaskelainen Mikael taloll. s. 3.8.1877, vaimo Anna Nikolaintytär o.s. Vaskelainen s. 26.10.1891, Reino s. 3.8.1922.
157. **Vanhala.** Henttinen Matti taloll. s. 11.2.1891, vaimo Aune o.s. Kähäri s. 20.10.1895 Lempaala, Marjatta s. 19.12.1924, Tyyne Tellervo s. 25.6.1926, Aino s. 22.10.1917, Lempi Unelma s. 12.10.1922.
158. **Toivola.** Vaskelainen Maria taloll. s. 18.3.1886, Lauri s. 12.4.1919.
159. **Karhunen** Edvard kk.opettaja s. 1896, vaimo Anna o.s. Jääskeläinen s. 8.12.1902 Vuolee, Ritva Tuulikki s. 1.5.1936.
160. **Rantala.** Vaskelainen Jevdokia o.s. Haukka taloll. s. 22.8.1889, Haukka Viljo Mikael s. 2.1.1924, Aini s. 7.6.1929, Paili Kalevi s. 22.8.1933, Sinaida s. 20.4.1910, Nikolai s. 20.4.1910.
161. **Vaskelainen** Anni taloll. s. 30.5.1892, Darja ja Eino s. 23.1.1915.
162. **Jänisaho.** Tukia Pekka taloll. s. 1.6.1881 Lempaala, vaimo Maria o.s. Kähäri s. 27.9.1884 Lempaala, Einari s. 1913.
163. **Pienporkku.** Rastas Antti Armas taloll. s. 1.1.1909, vaimo Hilja Agneetta o.s. Pekkanen s. 30.6.1912, Martti Juhani s. 6.3.1932, Ritva Annikki s. 15.3.1934, Anna o.s. Mentu s. 6.10.1877.
164. **Rinteelä.** Loponen Einari Aukustus taloll. s. 4.11.1912, Armas Yrjö s. 25.11.1907, vaimo Lyyli Sofia o.s. Onttonen s. 7.6.1911, Aulis Ilmari s. 13.9.1939, Anna Katri o.s. Pietiäinen s. 9.10.1885, Arvo Johannes s. 23.9.1923, Kauko Olavi s. 6.4.1925, Aune Mirjam s. 13.4.1927, Anna Kaarina s. 2.11.1929.
165. **Harjula.** Pekkanen Johannes Viktor työl. s. 2.6.1906, vaimo Lempi Elviira o.s. Muukka s. 10.6.1908, Raimo Kalevi s. 4.1.1939.

166. **Karonen** Hetti mäkit. o.s. Kulmakorpi s. 15.12.1861 Jalasjärvi, Fanny Maria s. 15.7.1895 Viipuri, Aino.

167. **Haukka** Anna Vasilintytär o.s. Sojakka s. 29.7.1882, Lydia s. 21.5.1913, Miina Juho Iljanpoika mäkit. s. 28.2.1895, Irja Helena s. 12.2.1927.

168. **Anttonen** Juho vuokravilj. s. 25.6.1904, vaimo Elina o.s. Karvanen s. 15.2.1907, Viljo s. 28.7.1928, Elvi s. 24.1.1930, Eila s. 21.12.1931, Kerttu s. 1.1.1935, Eeva s. 9.8.1937, Pekka s. 2.9.1939.

169. **Kaunola**. Paukku Tuomas taloll. s. 20.11.1868, Katri s. 30.12.1874.

170. **Pietilä - Puronranta**. Kähäri Matti taloll. s. 20.2.1886 Lempaala, vaimo Anni o.s. Husu s. 17.3.1884 Lempaala, Juho s. 23.12.1907 Lempaala, vaimo Hilda Katariina o.s. Ronkanen s. 1907, Salli s. 1922, Anna s. 23.6.1920, Aarne s. 15.10.1923, Paavo s. 11.7.1926.

171. **Vakkilan rukoushuone**.

Kirkonkylän koulupiirissä yhteensä 870 henkilöä.